

**T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜLERİNDEKİ MÜZİK YÜKSEK LİSANS
TEZLERİNDE KULLANILMIŞ OLAN ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ VE
KONU YÖNELİMLERİ - BİBLİYOGRAFİK BİR ÇALIŞMA**

(SİVAS, TOKAT, MALATYA ÖRNEĞİ)

Begüm Dilara GÖRLER

Yüksek Lisans Tezi

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

SİVAS

2017

**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜLERİNDEKİ MÜZİK YÜKSEK LİSANS
TEZLERİNDE KULLANILMIŞ OLAN ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ VE
KONU YÖNELİMLERİ - BİBLİYOGRAFİK BİR ÇALIŞMA**

(SİVAS, TOKAT, MALATYA ÖRNEĞİ)

Begüm Dilara GÖRLER

Cumhuriyet Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

**Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin Güzel Sanatlar Eğitimi
Anabilim Dalı Müzik Bilim Dalı İçin Öngördüğü**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT

Sivas

Haziran, 2017

KABUL VE ONAY

Begüm Dilara GÖRLER'in hazırlamış olduğu "Eğitim Bilimleri Enstitülerindeki Müzik Yüksek Lisans Tezlerinde Kullanılmış Olan Araştırma Yöntemleri ve Konu Yönelimleri- Bibliyografik Bir Çalışma (Sivas,Tokat,Malatya Örneği)" başlıklı bu çalışma, 20.06.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından, "Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı"nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof.Dr.Mustafa Hilmi BULUT (Jüri Başkanı,danışman)

Yrd.Doç.Dr. Ali ÖZDEK (Üye)

Yrd.Doç.Dr. Türker EROL (Üye)

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylım.

.../.../

Doç.Dr.Hakan KOÇ
Enstitü Müdürü

ETİK SÖZÜ

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tez Yazım Kılavuzu (Yönerge)'nde belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- ✓ Bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- ✓ Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- ✓ Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere, bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu ve atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- ✓ Bütün bilgilerin doğru ve tam olduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- ✓ Tezin herhangi bir bölümünü, Cumhuriyet Üniversitesi veya bir başka üniversitede, bir başka tez çalışması olarak sunmadığımı; beyan ederim.

/ /2017

Begüm Dilara GÖRLER

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın faydalı ve örnek bir çalışma olabilmesi için, emeğini hiçbir zaman esirgemeyen, her konuda destek olan değerli hocam ve tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT'a teşekkürüm sonsuzdur.

Değerli görüş ve önerileriyle araştırmama önemli katkılar sağlayan istatistik uzmanı Sayın Yrd. Doç. Dr. Ziyet ÇINAR hocama ve sevgili eşim Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan GÖRLER'e, her zaman beni anlayışla karşılayarak maddi manevi desteğini esirgemeyen sevgili anneme ve babama, tezimin başından beri ilgi ve oyun zamanından çaldığım minik oğlum Atahan Mert GÖRLER'e, sayesinde tezimi hızlandırdığım doğacak olan kızım Berrak Ece GÖRLER'e ve emeği geçen tüm hocalarıma tesekkür ederim.

ÖZET

GÖRLER, Begüm Dilara, Eğitim Bilimleri Enstitülerindeki Müzik Yüksek Lisans Tezlerinde Kullanılmış Olan Araştırma Yöntemleri ve Konu Yönelimleri - Bibliyografik Bir Çalışma (Sivas, Tokat, Malatya Örneği), Yüksek Lisans Tezi, Sivas, 2017

Üniversitelerin en önemli toplumsal işlevleri arasında, bilimsel araştırma yapmak, bilgi üretmek ve yeni buluşların ortaya çıkarılması gibi çalışmalar yer almaktadır. Bu düşünceden yola çıkarak üniversitelerdeki lisansüstü eğitim çalışmaları, özellikle bilimsel bilgi üretimi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmanın amacı, Eğitim Bilimleri Enstitülerindeki Müzik Yüksek Lisans tezlerinde kullanılmış olan araştırma yöntemleri ve konu yönelimlerini analiz ederek genel bir değerlendirmeye varılmasıdır.

Araştırmada kaynak taraması yapılmış olup veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Tezler, sayısal olarak elektronik ortama aktarılacak suretiyle, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilmiştir. Nitel özellikte olan bu çalışma döküman analizi yöntemiyle yürütülmüştür. Bu amaçla, 26 adet Yüksek Lisans çalışmasına ulaşılmış, istatistiki analizler ile birlikte, tezlerin tümü belirlenen ölçütler doğrultusunda incelenerek mevcut durum ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik, yüksek Lisans tezleri, müzik araştırma yöntemleri.

ABSTRACT

GORLER, Begüm Dilara, Research Methods And Subject Trends Used in Music Master Dissertations In Educational Sciences Institutes - a Bibliographic Study

(Sivas, Tokat, Malatya Samples) Master Thesis, Sivas, 2017

Among the most important social functions of the universities are studies such as scientific research, information generation and the discovery of new discoveries. With this in mind, it is very important for graduate education especially in terms of scientific knowledge production in universities to study.

The aim of this study is to make a general evaluation by analyzing the research methods and subject orientations used in the Music Master's degree dissertations in the Educational Sciences Institute.

The source was scanned and the data were collected by document analysis. Theses were obtained from YOK National Dissertation Center by transferring them numerically to electronic medium. This qualitative study was conducted by document analysis. For this purpose, 26 Master of Science (MSc) study was reached, statistical analyzes were carried out, all theses were examined in accordance with the determined criteria and the present situation was revealed.

Key Words: Music, master dissertations, music research methods.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
TABLolar DİZİNİ	vi
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	2
1.2 Araştırmanın Amacı	2
1.3 Araştırmanın Önemi.....	2
1.4 Araştırmanın Problem Cümlesi.....	3
1.5 Araştırmanın Alt Problemleri.....	3
1.6 Araştırmanın Varsayımları (Sayılıtlar)	3
1.7 Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.8 Araştırmanın Kavram Tanımları	3
BÖLÜM II	7
ALAN YAZIN TARAMASI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1 Eğitim Bilimleri Enstitüleri.....	7
2.1.1. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarihçesi	7
2.1.2 Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Tarihçesi	7
2.1.3 İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Tarihçesi	8
2.2 Araştırma Yöntemleri.....	8
2.2.1 Betimsel Araştırma Yöntemi.....	8
2.2.2 Tarihsel Araştırma Yöntemi	8
2.2.3 Bağlantısal Araştırma Yöntemi	8
2.2.4 Deneysel Araştırma Yöntemi	9

BÖLÜM III	10
YÖNTEM	10
3.1 Araştırmanın Yöntemi.....	10
3.1.1 Araştırmanın Modeli (Deseni).....	10
3.1.2 Evren	10
3.1.3 Örneklem	10
3.1.4 Veri Toplama Araçları.....	10
3.1.5. Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Toplanması	10
3.1.6 Verilerin Analizi.....	11
BÖLÜM IV	12
4. BULGULAR VE YORUM	12
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	34
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	36
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum.....	38
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	40
BÖLÜM V	42
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	42
5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler	42
5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	42
5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler.....	43
5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler	43
KAYNAKLAR	44

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Veri Toplama Yöntemine Göre Yüksek Lisans Tezlerinin Dağılımı	34
Tablo 2. Yapılan Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	36
Tablo 3. Araştırılan konulara göre üniversitelere ait yüksek lisans tezlerinin dağılımı.	38
Tablo 4. Araştırma Modeline Göre Üniversitelerde yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Dağılımı	40

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi tanımlanmış, sırasıyla araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları, varsayımları belirlenmiş ve araştırmaya özgü terimlerin tanımları yapılmıştır.

Üniversitelerin en önemli toplumsal işlevlerinden başlıcaları, bilgi üretmek, bilimsel araştırmalar yapmak yeni buluşların ortaya çıkarılmasını sağlamaktır. Bu sebeple üniversitelerdeki lisansüstü eğitim çalışmaları, özellikle bilimsel bilgi üretilmesi bakımından büyük önem arz etmektedir.

Eğitim bilimleri alanında daha önce yapılan araştırmaları metodolojik yönden inceleme çalışmalarının tarihi 1960'lı yıllara kadar dayanmaktadır. Bu konuda yapılan ilk kapsamlı çalışma Amerikan Eğitim Araştırmaları Birliğince [American Educational Research Association, AERA] 1962 yılında yayınlanmıştır. (Desmond L. Cook. 1962) Bu çalışmada eğitim araştırmalarının %90'ında önemli sorunların olduğu tespit edilmiştir. AERA tarafından yapılan bu çalışmanın devamı niteliğindeki diğer bir çalışmada ise Ward, Hall ve Schramm (1975) eğitim araştırmalarının büyük kısmında; kullanılan araçların geçerlik ve güvenirlik bakımından, araştırma deseninin uygunluğunun ve örneklem açısından bulunan problemlerin süreklilik arz ettiğini tespit etmiştir.

Bilimsel araştırmalar, tüm alanlarda olduğu gibi, bu çalışmanın kapsamı içine giren müzik bilimleri alanı için de gelişimin ve ilerlemenin ön koşulu durumundadır. İnsanların yaşantısında alternatifsiz bir yere sahip olan müzik, Uçan (1997, s. 10) tarafından “Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” şeklinde tanımlanmıştır.

İnsan hayatında müzik, eğitim alanı ve aracıdır (Karakoç, 2015). Eğitim alanı olarak müzik, insanın hem zihinsel hem duyuşsal hem de kas yönünden bir bütün olarak gelişimini sağlayıcı bir özelliğe sahiptir. “Antik çağdan bu yana düşünürler, doktorlar, psikiyatırlar, psikologlar ve eğitimciler, bireyin zihinsel ve fiziksel gelişiminde müziğin önemli yeri olduğunu, eğitim ve tedavi açısından da büyük değer taşıdığını savunmuşlardır. (Barış, 2009) W. Horward’ın dediği gibi “müziksel bir etkinlik davranışlarımız üzerine ani bir etki yaratmaktadır” (Yavuzer, 1996:220). Müzik bilimi, geniş anlamıyla müzikle ilgili her türlü bilgi alanını bilimsel yöntemlerle sistematik

olarak diğerk disiplinlerden de yararlanarak inceleyen, araştıran bir bilim dalıdır. (Karkın, 2016)

Müzik eğitimi yaparken öğretmenler müzik eğitiminin kişilik gelişimi, sosyal gelişim ve duygusal gelişim üzerindeki etkilerini değerlendirmektedirler (Çilden, 2001, 31).

Günümüzde her kurum kendi şartlarını göz önüne alarak lisansüstü programlar açmaktadır. Dolayısıyla lisansta verilen derslerin ağırlığına göre, konservatuarlarda programların sanatsal ağırlıklı olmasına karşın, müzik eğitimi ve müzik bilimleri (müzikoloji) bölümlerinde, yüksek lisans ve sonrasında araştırmaya yönelik çalışmalara ağırlık verilmektedir. Buraya kadar verilen bilgiler bu tez çalışmasında ele alınan konu yönelimlerinin belirlenmesinde yardımcı olacak bilgilerdir.

1.1.Problem Durumu

Eğitim Bilimleri Enstitü'lerinde müzik yüksek lisans tezleri hazırlanırken farklı tür konu yönelimleri ve araştırma yöntemleri kullanılmaktadır. Kullanılan yöntemlerin farklılık arzemesi ve tercih dağılımlarının durumu araştırmamızın kapsamını oluşturmaktadır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı 2011 ile 2016 yılları arasında eğitim bilimleri Enstitü'lerindeki müzik yüksek lisans tezlerinde kullanılmış olan araştırma yöntemleri ve konu yönelimlerini saptamak ve hangi yöntemlerin ve ne tür konuların ne sıklıkta kullanıldığını belirlemektir.

1.3 Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada, Sivas (Cumhuriyet), Tokat (Gaziosmanpaşa) ve Malatya (İnönü) Üniversitelerinde yapılan yüksek lisans tezleri ele alınmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar, Müzik Eğitimi alanındaki çalışmaların hangi konular üzerine yoğunlaştığının ve hangi yöntemlerin tercihen daha ağır bastığının tespit edilmesi ile mevcudu belirlemek ve sonraki çalışmalara ışık tutmak ile, yıllara göre konu ve yöntem belirlenmesiyle de bölgede müzik eğitimi alanındaki gelişmelerin tezlere nasıl yansıtıldığını ortaya koyması açısından önem arz etmektedir.

Araştırmanın bölgede eğitim bilimleri alanındaki tezlerin genel çerçevesini görmek açısından da yararlı olacağı beklenmektedir.

1.4 Araştırmanın Problem Cümlesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Yüksek Lisans Tezlerinde kullanılan araştırma yöntemleri ve konu dağılımları nelerdir?

1.5 Araştırmanın Alt Problemleri

Eğitim Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezlerinin;

1. Veri toplama araçlarına göre dağılımları nasıldır?
2. Yıllara göre dağılımları nasıldır?
3. Konu alanlarına göre dağılımları nasıldır?
4. Modellerine göre dağılımları nasıldır?

1.6 Araştırmanın Varsayımları (Sayılılar)

Bu çalışmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir:

1. Belirtilen koşul ve sınırlar içinde seçilen çalışma kümesi genellenebilir, geçerli ve güvenilir yeterliğe sahiptir.
2. Araştırmada kullanılan ölçme araçları geçerli ve güvenilir araçlardır.
3. Araştırmada yararlanılan kaynakların doğru ve geçerli bilgiler sağladığı ön görülmektedir.

1.7 Araştırmanın Sınırlılıkları

2016 Eylül ayı sonuna kadar tamamlanmış ve YÖK tez merkezine ulaştırılmış “Müzik Eğitimi – Öğretimi“ ve “Müzik” anahtar sözcükleri ile taranan, Eğitim Bilimleri Enstitü’lerinde tamamlanmış olan yüksek lisans tezleriyle sınırlıdır.

1.8 Araştırmanın Kavram Tanımları

Araştırmada yer alan araştırmaya özgü bazı sözcük ve kavramların tanımları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Müzik:

Müzik hakkında söylenmiş olan önemli veciz sözlerden birisi Bono (2011) tarafından söylenmiştir. Ona göre, “Müzik insanı değiştirebilen bir şey olduğu için dünyayı da değiştirebilir”. Plato’nun müzik hakkında söylemiş olduğu felsefi deyiş ise, “Çocuklara müzik, fizik ve felsefe öğretebilirdim ama bunlardan en önemli olanı müziktir; çünkü müzik öğrenmenin en temel anahtarıdır” (Mannes, 2011, s, xiii).

Müzikle ilgili pek çok tanım yapılmıştır. Soykan (2002 s:1) müziği, “dinleyicide uyandırdığı etkinin, uyarım, izlenim, duygulanımla açıklanması” olarak tanımlar. Sun (1969 s: 4)’a göre müzik “ses ve ritimle anlatım sanatıdır”. (Uçan (1996 s: 15) ise sanat olarak müziği; “duygu, düşünce tasarım ve izlenimleri veya başka gerekçelerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışıyla birleştirilip düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütün” olarak tanımlamaktadır. Özer (1997 s: 9)’e göre; müzikle ilgili yapılan tanımların çeşitliliği, “çağa, kültüre, bir kültür içindeki bireylere göre değişen müzik kavramlarının varolmasından kaynaklanmaktadır.

Müzik, yaşamın en eski kavramlarından biridir. Yüzyıllar içinde o günkü zamana, o zamanın insanlarına, o insanların oluşturduğu toplumlara göre kendini çoğaltarak, yenileyerek ve geliştirerek evrimleşmiş olan müzik, günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Müzik olduğu ilk çağlardan bu yana; insanlar ve toplumlar için kendini ifade etme, tanımlama, anlatma ve birbirleri ile uzlaşma yolu olarak kullanılmıştır. Duygu ve düşüncelerin dizini olan müzik, sahip olduğu ifade gücüyle adeta eşsizdir (Angı, 2013).

Bugün karmaşık bir sanat dalı olarak uzun yılların eğitimini emeğini gerektiren müzik sanatı, diğer sanat dalları arasında en ilkel ve en temel güdülerden kaynaklanmış olanıdır. İlk insanın doğa seslerini yansıtması, kendi sesini, rüzgârın, denizin, kuşun sesine benzetmesi, ezginin doğuşundaki ilk adımlar olmuştur. İlk olarak doğayı yansıtmak için sesini yükselten insanoğlu, daha sonra yalnızlığını unutmak, doğa güçlerine tapınmak için mırıldanmaya başlamış, korkusunu yenmek için çılgınlık atmış ve ruhsal değişimine göre kimi neşeli kimi hüznü ezgiler yaratmıştır. İnsanoğlu kendi sesini kullanabilmeyi, nesnelere birbirine vurup ses yaratabilmeyi ve bir hayvan kemiğine üfleyip sesini gürleştirmeyi başardığında müzik de kendi tarihini yazmaya başlamıştır (Erol, 2001: 93-94).

Sözel dille karşılaştırıldığında, müzikal dilin en önemli karakteristik özelliklerinden biri, tercüme edilemezliğidir. Notalar, sesler sözcük değıllerdir; bu yüzden ne başka bir dile ne de başka müzikal bir dile tercüme edilebilirler (Fubini, 2003: 54). Müzik, herkesin anlayabildiğı ve anlayabileceğı eşsiz bir dildir.

“Duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (Uçan,1997:10).

Müzik bir toplumun sosyal yaşantısından siyasi yapısına, dini inançlarından o toplumun genel veya yöresel geleneklerine göre şekil almaktadır. Belirli bir bölgeye veya yöreye ait sözlü veya sözsüz parçalar; o bölgenin veya yörenin ve hatta daha geniş açıdan bakıldığında o toplumun özelliklerini, düşünce tarzlarını, geleneklerini ve değerlerini ayna gibi yansıtmaktadır (Angı, 2013).

İnsanoğlu müziği çok eski çağlardan günümüze kadar eğlence, dinlenme, eğitim, askeri, terapi, dinsel, rehabilitasyon, pazarlama, sağlık vb. alanlarda bir araç olarak kullanmıştır. Bu ve benzeri alanlarda müzik, kullanımı gün geçtikçe yaygınlaşmış ve alternatifi olmayan etkili bir araç haline gelmiştir. (Angı, 2013)

Müzik, duygusal etki, kan dolaşımı ve kas faaliyetleri gibi belirli fizyolojik cevaplar oluşturmaktadır. Örneğin, savaş danslarında ve Osmanlı savaş geleneğinin tipik bir ögesi olan mehter marşında kullanılan müziksel ritimler fiziksel enerjiyi arttırmaktadır. Savaşta askerlerin psikolojik olarak şiddete hazırlanması amacını taşıyan tamtamların çalınması, dini ritüellerin ifa edilmesi esnasında yaşanan trans halinin sağlanması için bir ya da birden çok müzik enstrümanının ve sesin kullanılması müziğin milli ve dini duyguları harekete geçirdiğinin önemli göstergeleri olmaktadır. (Cengiz, 2011: 373)

Yukarıda verilmiş olan konuların çeşitliliği bizim bu çalışmamızdaki problem ve alt problemlerin çözümlenmesinde yol gösterici olacak nitelikleri taşımaktadır. Müziğin sağlıktan, teknolojiye, teknolojiden bilimin bütün dallarına uzanan kendine özgü yapısı ve fizik bilimi içinde yer alan sesi kullanıyor olması, onun konu çeşitliliği bakımından ne kadar zengin olduğuna işaret eder.

Eğitim: Müzik eğitimi denilince akla gelen şeylerden birisi de kuşkusuz sanat eğitimidir. Eğitimin tanımı ise en bilindik şekliyle “breyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci” (Ertürk, 1972; 12) olarak tanımlanmıştır.

Müzik eğitimi: Müzik eğitimi, müziğin öğretilmesi ve öğrenilmesi ile ilişkili bir çalışma alanıdır. Müzik takdiri ve duyarlılığı da dahil olmak üzere psikomotor alanın öğrenme alanı, bilişsel alan ve duygusal alan, öğrencinin öğrenmesi, içselleştirmesi ve paylaşılması için istekli olmasıdır. Okul öncesi eğitimden orta öğretime kadar olan müzik eğitimi birçok ülkede yaygındır, çünkü müzik ile katılım insanlığın kültürü ve davranışının temel bir bileşeni olarak kabul edilir. Müzik, dil gibi, insanları bir tür

olarak ayıran bir başarıdır. (Yudkin, J. 2008) Yudkin'in bu tanımına ek olarak müzik eğitimi hakkında şunlar da söylenbilir. Müzik eğitimi sadece müziksel davranış kazandırmayı amaçlamayıp aynı zamanda insanın ruhsal yönden dengeli ve doyumlu olmasını da sağlar.

Eğitim Bilimleri Enstitüleri: Eğitim alanlarında lisansüstü eğitim veren kurumlardır.

BÖLÜM II

ALAN YAZIN TARAMASI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde , araştırma probleminin kaynağını oluşturduğu düşünülen kaynaklar literatür taraması sonucunda verilmiştir.

2.1 Eğitim Bilimleri Enstitüleri

2.1.1. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarihçesi

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü; Milli Eğitim Bakanlığının teklif yazıları üzerine **28/3/1983** tarihli ve **2809** sayılı kanunun ek **30.** Maddesine göre Bakanlar Kurulu'nun **15 Haziran 2011** tarihli kararı ve bu kararın Resmi Gazetenin **2011/2018** sayısında yayınlanmasıyla kurulmuştur.

Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri alanında eğitim – öğretim ve bilimsel araştırmalar yapan bir yüksek öğretim kurumudur.

Lisansüstü Eğitim - Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliği Hükümleri çerçevesinde faaliyette bulunan enstitünün, Enstitü Müdürü, Enstitü Kurulu ve Enstitü Yönetim Kurulu olmak üzere üç ayrı organı bulunmaktadır. Enstitü Kurulu, müdürün başkanlığında müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan Enstitü Ana Bilim ve Enstitü Ana Sanat dalları başkanlarından; Enstitü Yönetim Kurulu ise, müdürün başkanlığında; müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek 6 aday arasından enstitü kurulu tarafından 3 yıl için seçilecek 3 öğretim üyesinden oluşur.

Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu 2547 sayılı kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.

2.1.2 Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Tarihçesi

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2011/2088 sayılı Bakanlar Kurulu kararının 28031 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmasıyla 20 Ağustos 2011 tarihinde kurulmuştur. Enstitü 2011-2012 eğitim-öğretim yılı güz dönemi itibarıyla faaliyete geçmiştir.

Enstitüde Eğitim Bilimleri, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi ve Temel Eğitim anabilim dallarında çeşitli tezli ve tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim-öğretim yapılmaktadır.

2.1.3 İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Tarihçesi

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü 8.03.1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanunun ek 30. maddesine göre, Bakanlar Kurulunun 01.02.2010 tarihli toplantısında kararlaştırılmış ve 26.02.2010 Tarih ve 27505 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak kurulmuştur. Enstitüde toplam 6 anabilim dalında eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmektedir..

2.2 Araştırma Yöntemleri

2.2.1 Betimsel Araştırma Yöntemi

Durum saptayıcı/betimleyici araştırma (Descriptive) grubuna dahildir. Bu yöntemde, bir konudaki mevcut durum araştırılmaktadır. Bu araştırmalar iki şekilde gerçekleştirilebilir: gözlem araştırmaları ve özaktarım araştırmaları.

1. Gözlem araştırmalarında veriler, katılımcıların araştırmacı tarafından gözlenmeleriyle toplanır. (Ozdamar, K., 2011)

2. Özaktarım araştırmalarının verileri, örnekleme yer alan bireylerin kendilerinden bilgi alınarak toplanır. Katılımcılardan, anketler aracılığıyla yazılı olarak bilgi alınabileceği gibi, görüşmeler yoluyla sözlü olarak da bilgi toplanabilir. (Ozdamar, K., 2011)

2.2.2 Tarihsel Araştırma Yöntemi

Durum saptayıcı/betimleyici araştırma (Descriptive) grubuna dahildir. Tarihsel modelle, geçmiş belli bir olay ve bu olayın günümüze etkileri incelenmektedir. Tarihsel modelle yapılan araştırmalarda verilerin, mümkün olduğunca birincil kaynaklara giderek toplanması tavsiye edilmektedir. (Ozdamar, K., 2011)

2.2.3 Bağlantısal Araştırma Yöntemi

Araştırma türlerine göre Açıklayıcı araştırma (Explanatory) grubuna dahildir. Bağlantısal yöntemde gerçekleştirilen bir araştırmada, araştırma probleminde yer alan iki ya da daha fazla değişkene ilişkin olarak örnekleme katılımcılardan veri toplanır. Toplanan verilerin istatistiksel tekniklerle değerlendirilmesi sonucunda, değişkenler arasında bir bağıntı olup olmadığı belirlenir. (Ozdamar, K., 2011)

2.2.4 Deneysel Araştırma Yöntemi

Araştırma türlerine göre Açıklayıcı araştırma (Explanatory) grubuna dahildir. Deneysel modelle gerçekleştirilen bir araştırmada, iki ya da daha fazla araştırma gurubunda, belli bir değişkenin etkililiği incelenir. (Ozdamar, K., 2011)

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada kaynak taraması yapılmış olup veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmıştır. Tezler, sayısal olarak elektronik ortama aktarılmak suretiyle, YÖK Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilmiştir. Nitel özellikte olan bu çalışma döküman analizi yöntemiyle yürütülmüştür.

3.1.1 Araştırmanın Modeli (Deseni)

Model denildiğinde akla ilk gelen şey araştırılan konunun tasarlanması, plânlanması yani dizayn edilmesidir. Bu çalışma tarama modeli ile yürütülmüştür. Yıldırım'a göre, "tarama modelinde bilimin gözleme kaydetme, olaylar arasındaki ilişkileri tespit etme, kontrol edilen değişmez ilişkiler üzerinde genellemelere varma vardır. Yani bilimin tasvir fonksiyonu ön plandadır." (Yıldırım, 1966, 67)

3.1.2 Evren

Araştırmanın evrenini YÖK tez merkezinde eğitim bilimleri enstitülerinde 2016 yılına kadar yapılmış olan müzik yüksek lisans tezleri oluşturmuştur.

3.1.3 Örneklem

Örneklemi ise amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen Cumhuriyet, İnönü ve Gaziosmanpaşa Üniversitelerinde yürütülen yüksek lisans tezleri oluşturmaktadır.

3.1.4 Veri Toplama Araçları

Lisansüstü tezlerin yüklü olduğu veri tabanında yapılan tarama sonucu, tespit edilen ilgili çalışmalar, konu ve yöntem olarak incelenecek, mevcut durum ortaya konulacaktır. Veri toplama aracı olarak nitel araştırmalarda kullanılan doküman analizinden yararlanılmıştır.

3.1.5. Veri Toplama Araçlarının Uygulanması ve Toplanması

İnönü, Cumhuriyet ve Gaziosmanpaşa Üniversitelerinin seçildiği, eğitim bilimleri enstitülerinde yapılmış olan yüksek lisans tezin yer aldığı bu çalışmada, veriler Yükseköğretim Kurulu Dökümantasyon Merkezinden (www.yok.gov.tr) elde edilerek işlenmiştir. Toplamda 26 tez ele alınmıştır.

3.1.6 Verilerin Analizi

Bu bölümde eğitim bilimleri enstitülerinde müzik eğitimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerin dağılımları verilmiştir. Yapılan dağılımda lisansüstü çalışmalar; veri toplama araçlarına, yıllara, araştırılan konularına ve araştırma modellerine göre incelenerek nitel ve nicel çözümlenmelerde bulunulmuştur.

Araştırmadan elde edilen veriler, SPSS (ver: 22.0) programına yüklenerek verilerin frekans dağılımları yapılmış, sonuçlar sayı ve yüzde(%) ile belirtilmiştir. Gruplandırılan bilgilerin dağılımları, tablolar ve grafikler hâlinde sunulmuş ve yorumlanmıştır.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, araştırmanın problem ve alt problemlerinde sunulan soruların cevaplarına yönelik elde edilen bulgular ve bu bulgular sonucunda yapılan değerlendirme yorumlar yer almaktadır.

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tez Çalışmaları

1. Flüt Eğitiminde Marcel Moys'e Ait "De La Sonorite" Adlı Metodun İçeriği ve Çalışma Yöntemleri-2011

Evren: Araştırmanın evrenini "De La Sonorite" metodunun kullanıldığı konservatuvarlar, güzel sanatlar ve spor liseleri ile eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği bölümü oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise bu kurumlarda derse giren ve metot üzerinde görüşme yapılan flüt eğitimcileri oluşturmaktadır.

Veri toplama: Araştırmada veriler araştırmacı tarafından çevrileri yapılmak suretiyle kaynak tarama yöntemi ve görüşme tekniği yapılarak toplanmıştır. Görüşme için hazırlanan 8 soru mail yolu ile Türkiye'nin her bir yanında görev yapan 20 flüt eğitimcisine gönderilmiştir. 20 Flüt eğitimcısından 5 tanesi geri dönmüştür. Soruları cevaplayan eğitimciden 2 siyle telefonda görüşülmüştür.

Araştırmanın türü: Araştırma kaynak tarama modeli ile görüşme tekniği uygulanarak gerçekleştirilmiştir.

Verilerin çözümlenmesi: Bir istatistiksel paket program kullanılmamıştır. Görüşme tekniği sonrası elde edilen veriler soruların sırasına göre tablolar halinde sunulmuş ortak ve zıt görüşler belirtilerek yorumları yapılmıştır.

2. Müzik Öğretmenliği Programında Alınan Piyano Eğitiminin müzik Öğretmenlerinin Mesleki Yaşamına Katkısı-2011

Evren: Araştırmanın evrenini 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Ankara'da bulunan ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan Müzik Öğretmenleri oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise Ankara ili Yenimahalle İlçe merkezinde ilköğretim ve ortaokullarında görev yapmakta olan 100 müzik öğretmeni oluşturmuştur.

Veri toplama: Veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Ankette 40 soru yer almıştır. Sorular danışman ve uzman kişilerin önerileri doğrultusunda araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgileri içeren 12 soru ikinci bölümde ise müzik öğretmenlerinin piyanoyu kullanma becerilerini, piyanonun müzik eğitimindeki yeri ve önemine ilişkin görüşlerinin saptanması doğrultusunda 5 alt problemi içeren 28 soru bulunmaktadır. Bu 28 soru likert tipi ölçek ile hazırlanmış “çok katılıyorum, katılıyorum, az katılıyorum ve hiç katılmıyorum” seçeneklerinden oluşmuştur. Kişisel bilgi formunda ise kapalı ve açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenin mesleki yaşamına katkısını ölçmek amacıyla hazırlanan ölçekte, ilk düzenleme 34 madde şeklinde hazırlanmış ve 100 öğretmene uygulanmıştır. Daha sonra yapılan faktör analizi sonuçlarına göre madde sayısı 28’e düşürülmüştür.

Araştırmanın türü: Veri toplama yöntemine göre anket araştırmasıdır. Müzik öğretmenlerinin piyanoyu müzik derslerinde etkin ve doğru kullanılması konusundaki görüşlerinin saptanmasını incelemek üzere yapılan betimsel (durum saptama) araştırmasıdır.

Araştırmanın çözümlenmesi: Çalışmada elde edilen veriler SPSS programına yüklenerek verilerin değerlendirilmesinde ölçeğin uygulanabilirliğini araştırmak için faktör analizi yapılmış ve anketteki yargıların seçeneklerine göre verilerin cevapları, yüzdelik değerleri, sayı değerleri, aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri tespit edilerek tablolarla sunulmuştur.

3. Okul Şarkılarının Latin Müziği Stillerinin Ritmik Yapıları İle Eşliklenmesine İlişkin Yaklaşımlar-2011

Evren: Araştırmanın birinci evrenini Malatya iline bağlı TED Koleji, Fatih ilköğretim okulu, Elif Şireli ilköğretim okulu ve Hayriye Başdemir ilköğretim okulu , ikinci evreni ise müzik eğitimi kapsamında oluşturulan okul şarkıları oluşturmuştur.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini seçilirken ilk aşamada Malatya iline bağlı TED Koleji, Fatih İlköğretim okulu, Elif Şireli İlköğretim okulu ve Hayriye Başdemir ilköğretim okulunun müzik öğretmenleri ve 4-5-6-7-8 sınıf öğrencileri alınmıştır. İkinci

aşamada ise müzik eğitimde kullanılmak üzere alınmış müzik ders kitaplarından seçilen 7 popüler okul şarkısı oluşturmaktadır.

Veri toplanması: Veriler toplanırken yabancı kaynaklardan, YÖK tez merkezinden ve internet ortamından yararlanılmıştır. İlköğretim okullarındaki 4-5-6-7-8 sınıf öğrencilerini ve müzik öğretmenlerini okul şarkılarının latin müzik stillerinin ritmik yapıları ile eşitlenmesine ilişkin yaklaşımlarını belirlemek ve gerekli verileri elde etmek amacıyla anket uygulanmıştır. Anket çalışması yapılmadan önce öğrencilere latin müziği ve stilleri hakkında gerekli ön bilgi verilmiş seçilen her bir okul şarkısını farklı bir latin müziği stili ile eşliklediği açıklanmış ve elektronik ortamda kaydedilen okul şarkılarının piyano eşlikleri dinletilerek anket çalışması uygulanmıştır.

Araştırmanın türü: Veri toplama yöntemine göre kayıtlar ve anket yöntemi kullanılmıştır. Latin müziği stillerinin ritmik yapılarını kullanarak çeşitli modelleri oluşturulmasında izlenecek yöntem ve teknikleri belirlemeye yönelik betimsel bir araştırmadır.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken istatistiksel paket program kullanılmamıştır. Elde edilen veriler gruplandırıldıktan sonra çözümlenmiştir. Sonuçlar frekans dağılımı ve yüzdelik değerleri ile değerlendirilmiştir.

4. Müzik Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavına Başvuran Adayların Başarı Durumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi-2011

Evren:Araştırmanın evrenini 2010-2011 yılı içerisinde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi bölümü Müzik Öğretmenliği programı özel yetenek sınavına giren 387 aday oluşturmaktadır.

Örnekleme: Araştırma evrenine ulaşma gücü dikkate alınarak başvuran adayların hepsi çalışmaya alınarak örneklem yapılmıştır.

Verilerin toplanması: Bu aşamada verilerin toplanma süreci iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada kişisel bilgi formu oluşturulmuş ve adaylara uygulanmıştır. İkinci aşamada ise adayların sınavda kullanılan puanlarına İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi dekanlığının ilgili biriminden ulaşılmıştır. Kişisel bilgi formunda 19 soru yer almıştır. Birinci aşamada adaylara uygulanan sınava ilişkin birinci aşama sınav puanları (müziksel işitme – yazma alanı puanları) ikinci aşama puanları (müziksel çalma alanı puanları ve müziksel söyleme alanı puanları), ÖYSP-SP'leri

yerleştirme puanları AOBP'leri ve YGS puanları üniversitenin ilgili biriminden elde edilmiştir.

Araştırmanın türü: Bu çalışmadan evren hakkında genel bir yargıya varmak hakkında evrenin türü taranmış ve özel yetenek sınavına giren adayların kişisel özellikleri ile sınavda kullanılan müziksel boyut arasındaki ilişkiler ve bu puanların birbirleriyle ilişkileri konusunda durum tespitinin yapıldığı betimsel nitelikte bir araştırmadır.

Verilerin analizi: Çalışmanın verileri SPSS (ver.16.0) paket program yüklenerek analiz edilmiştir. İstatiksel değerlendirmelerde sadece ikinci aşamaya kalan 65 aday üzerinde yapılmıştır. Puanlar normal dağılımdan aşırı sapma göstermedikleri için dört puan türü arasındaki ilişkilerde Pearson Korelasyon kat sayısı kullanılmıştır. Ayrıca veriler normal dağılıma uymadığında Mann-Whitney U testi ikiden fazla bağımsız gruplarda normal dağılıma uygun verilerde Tek Yönlü Varyans Analizi, Tukey Testi, normal dağılıma uymayan verilerin değerlendirmesinde Kruskal Wallis H testi kullanılmış ve yanılma düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

5. Piyano Eğitiminde Rubrik İle Geleneksel Ölçme – Değerlendirme Yöntemlerinin Karşılaştırılması (İnönü Üniversitesi Örneği)-2012

Evren: Araştırma betimsel bir araştırma olması nedeniyle, bir evren ve bu evreni temsil eden bir örneklem üzerinde çalışılmamıştır. Bunun yerine araştırmanın modeline ve türüne uygun bir şekilde çalışma evreni tanımlanmış ve bu çalışma evrenini temsil eden bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırma 2011-2012 eğitim-öğretim yılı süresince İnönü Üniversitesi bünyesinde bulunan Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği programı ile Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Müzik bölümde eğitim veren 8 öğretim elemanı ile bu öğretim elemanlarından piyano eğitimi alan öğrencilerin oluşturduğu bir çalışma evreni çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada 32 öğrencinin Piyano performansı her öğrencinin performansının 4 farklı öğretim elemanı tarafından Rubrik puanlaması yapılmıştır.

Verilerin toplanması: Bu çalışmada Rubrik aracılığıyla toplanan veriler araştırmanın temelini teşkil etmektedir. Araştırmada ölçme aracı olarak öğrenci görüşlerinin alınması amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan anket bulunmaktadır. “Rubrik aracılığı ile performansları ölçülen öğrencilerin Rubriğe ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap bulabilmek aracılığıyla araştırmacı tarafından 5 maddeden

oluşan bir anket hazırlanmıştır. Anket 5'li Liket formunda derecelendirilmiştir. Anket sorularına ilişkin katılım düzeyi 0= Hiç katılmıyorum, 1= Kısmen katılmıyorum, 2= Katılıyorum, 3= Büyük oranda katılıyorum, 4=Tamamen katılıyorum, biçiminde adlandırılmıştır.

Araştırmanın türü: Bu araştırmada betimsel bir araştırma türü olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın başlıca aracı olan Rubrik ölçeğini çalgı performansını değerlendirmede kullanılmasının etkileri incelendiğinde söz konusu ölçeğin oluşturulması sürecinde literatürde konu ile ilgili daha önceden yapılan çalışmalar incelenmiş, alandan kullanılan benzer nitelikteki performans ölçme araçları ve uzman görüşlerinden istifade edilmiştir.

Araştırmanın çözümlenmesi: Araştırmadan elde edilen veriler SPSS (ver.17.0) programında değerlendirilmiştir. Analiz sonucundan elde edilen bulgular tablolara dönüştürülerek yorumlanmış ve grafiklerle sunulmuştur. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi 0,05 gerekli durumlarda ise anlamlılık düzeyi 0,01 olarak alınmıştır.

6. Güzel Sanatlar Ve Spor Liseleri Keman Ders Kitaplarında Yer Alan Süslemelerle İlgili Öğrencilerin Bilgi Ve Beceri Düzeylerinin İncelenmesi-2012

Evren: Araştırmanın evrenini Güzel Sanatlar Lisesinde (GSL) öğrenim gören keman öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini 2011-2012 eğitim yılında 11. ve 12. sınıflarda öğrenim gören 168 keman öğrencisi oluşturmaktadır. Örneklem belirlenirken örnekleme alınan GSL'nin farklı Coğrafi Bölgelerden mezun vermiş ve keman ders kitaplarının kullanıyor olmaları dikkate alınmıştır.

Verilerin toplanması: Veriler toplanırken veri toplama aracı olarak literatür tarama anket ve bilgi toplama yöntemleri kullanılmıştır. Keman ders kitaplarından elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan anket ve bilgi testi 3 uzman görüşünün alınmasıyla düzenlenmiş, son şekli verildikten sonra seçilen örneklem grubundaki 11. ve 12. sınıf keman öğrencilerine uygulanmıştır. Ankette kişisel bilgilerle ilgili 6, süslemelerle ilgili öğrencilerin yeterlilik düzeylerinin belirlenmesine ilişkin 19 kapalı uçlu ve 1 açık uçlu soru, bilgi testinde ise süslemelerin açılımları ile ilgili 10 bilgi sorusu olmak üzere toplam 36 soru vardır.

Araştırmanın türü: Araştırma veri toplama yöntemine göre literatür tarama ve anket araştırmasıdır. Araştırma çeşidine göre tanımlayıcı kesitsel bir araştırmadır.

Verilerin çözümlenmesi: Araştırmanın verileri SPSS (ver.17.0) paket program kullanılarak, analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken parametrik test varsayımları yerine getirildiğinde iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi (t-testi) ve varyans analizi ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Veriler belirtilirken sayı yüzde ortalaması standart sapma kullanılmıştır. Yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

7. Sokakta Çalışan Çocuklar Üzerine Örnek Bir Müzik Eğitimi Uygulaması (Diyarbakır İli Örneği)-2013

Evren: Araştırmanın evrenini Türkiye’de sokakta çalışan 9-17 yaş arası çocuklar oluşturmuştur.

Örnekleme: Araştırmanın örneklemini Diyarbakır’da Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü’ne bağlı 75. Yıl Çocuk ve Gençlik merkezine bağlı sokakta çalışan 9-17 yaş çocuklar oluşturmaktadır.

Veri toplama: Bu çalışmada sokakta çalışan 75. Yıl ÇOGEM de 6 aylık süre içerisinde haftada 10 saat teorik ve pratik müzik dersleri (nota, ritim, çocuk şarkıları, keman eğitimi, piyano eğitimi vs.) verildi. Çocukların duygusal zekalarını geliştirilmeye, olumsuz olan tutumları olumluya çevrilmeye çalışıldı. Verilerin toplanmasında birinci aşamada araştırmacı tarafından geliştirilen 30 maddeden oluşan 5’li Liket tipi ölçek kullanılmıştır. Hazırlanan bu ölçek 150 çocuğa uygulanmıştır. İkinci aşamada davranış belirlemeye yönelik 40 maddeden oluşan 5’li Liket tipi tutum ölçeği hazırlanmış, bu ölçek 20 istekli çocuğa ön test ve son test olarak uygulanmış ve soruların güvenilirliği araştırılmıştır. Hazırlanan müzik tutum ölçeğini güvenilirlik kat sayısı Cronbach Alpha = 0,74 bulunmuştur. Hazırlanan tutum ölçeği 10 uzman görüşüne sunulmuştur. Veriler analiz edildiğinde faktör analizi sonucunda 2 faktör altında toplanmıştır. Bu faktörlerden birincisi müziğe karşı tutum ikincisi ise müzikle uğraşmadır. Davranış tutum ölçeğinin güvenilirlik kat sayısı Cronbach Alpha = 0,84 dur. Yapılan faktör analizi sonucunda ölçeğin 8 faktörden oluştuğu tespit edilmiştir.

1.Faktör: Yardımlaşma, arkadaş sevgisi, okul sevgisi, öğretmen sevgisi, doğayı koruma, ders çalışma, hayvanları koruma, huzurlu ve mutlu bir çevre, sağlıklı yaşam, barış ve mutluluk, yalan söyleme, düşünceye saygı, iyilik ve eğitim .

2. Faktör: Müzik sevgisi, saygı, mutluluk, öğretme algısı, bencillik, yalanı uygun görme.

3. Faktör: Hayata bakış, sevgi, insanlara destek.

4. Faktör: Aile sevgisi, kardeşlik , dostluk
5. Faktör: Müzikle uğraşma, aileden uzak yaşama, emek, iyilik algısı
6. Faktör: Barış ve huzur, güven, doğaya zarar
7. Faktör: Kolay kazanç
8. Faktör: Ders çalışma olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın türü: Araştırma, deneysel bir araştırmadır. Bu araştırmada Diyarbakır 75. Yıl Çocuk ve Gençlik Merkezi sokakta çalışan ve merkezde kaydı onaylanmış çocukların ön test ve son test uygulamasında eğitim öncesi uygulanan ölçeğin eğitim sonrasında anlamlı bir farkın ortaya çıkıp çıkmadığını tespit etmek için yapılmıştır.

Araştırmanın çözümlenmesi: Verilerin çözümlenmesinde SPSS paket program (ver.20.0) programına yüklenerek yapılmıştır. Parametrik test varsayımları sağlandığında varyans analizi ön test ve son test puanların karşılaştırılmasında parametrik test varsayımları sağlanamadığından Wilcoxon kullanılmış ve sonuçlar frekans, yüzde şeklinde ve aritmetik ortalama şeklinde verilmiştir.

8. Televizyon Çocuk Programlarında Yer Alan Müziklerin Müzik Dersi Öğretim Programı Genel Ve Özel Amaçları Açısından İncelenmesi-2013

Evren: Araştırmanın evrenini 2011-2012 eğitim öğretim yılında Diyarbakır İl merkezinde bulunan farklı sosyo-kültürel ve ekonomik düzeydeki ilköğretim okulları (özel okul ve devlet okulu) oluşturmuştur. Okulların sosyo-kültürel ve ekonomik düzeyleri İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınarak tespit edilmiştir.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini edinilen bilgiler doğrultusunda her sosyo-ekonomik ve kültürel düzeyden seçilen dörder ilköğretim okulu oluşturmaktadır. Örneklemde yer alan toplam ilkokul sayısı 12'dir. Daha sonra bu 12 ilköğretim okulunda sosyo-ekonomik kültürel düzeyi birbirinden farklı 3 ilköğretim okulu seçilmiştir. Araştırma bu okulların 4-5-6-7-8 sınıfında okuyan 510 öğrenciye uygulanmıştır.

Veri toplama: Verilerin toplanmasında kütüphanelerden, internet ortamından ve anket gibi veri toplama araçlarından faydalanılmıştır. Araştırmanın hedeflenen amaçlara ulaşılabilmesi için belgesel tarama yapılarak, konu ile ilgili kaynaklar ve daha önceden yapılmış bazı araştırmalar saptanıp toplanmıştır. İkinci veri toplama aracı ise araştırmacı

tarafından düzenlenen bir anket formudur. Ankette kişisel verilerle ilgili 8, TV Çocuk programlarının beğenilme durumları ile ilgili 3 kapalı ve 3 açık uçlu soru olmak üzere toplam 6 soru müzik dersi öğretim programı ile TV çocuk programlarındaki müziklerin paralellik durumlarını sorgulayan kapalı 13 soru bulunmaktadır. Ankette toplam 27 soru yer almaktadır. Hazırlanan anket formunun güvenilirliğini ölçmek için anket formu önce tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen her bir sınıftan alınan 15 öğrenci üzerinde deneyerek ön uygulama yapılmıştır. Daha sonra formda gerekli düzeltmeler yapılarak son hali verilmiştir. Anket formları bireylere araştırmacının kendisi tarafından uygulanmıştır.

Araştırmanın türü: Veri toplama türüne göre literatür tarama ve anket yöntemine dayanmaktadır. Tanımlayıcı ve kesitsel bir araştırmadır. Ayrıca kütüphane arşiv ve internet kaynaklarından derlenen verilere dayalı kaynak taraması olan belgesel araştırma yöntemine de dayanmaktadır.

Araştırmanın çözümlenmesi ve analizi: Çalışmadan elde edilen veriler SPSS (ver.15.0) paket programına yüklenerek analiz edilmiştir. Çalışmanın verileri frekans ve yüzde değerleriyle sunulmuştur. Bu frekans ve yüzde değerlerine ilişkin “Microsoft office 2007 excel” programı kullanılarak grafik haline dönüştürülmüştür.

9. Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi Müzik Bölümü Öğrencileri İle Diğer Lise Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeylerinin Karşılaştırılması-2013

Evren: Araştırmanın evrenini 2012-2013 Eğitim Öğretim yılında Türkiye’deki lise öğrencilerinin tamamı ve Türkiye’deki Güzel Sanatlar Spor Lisesi Müzik Bölümü öğrencilerin tamamı oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise Amasya ili merkezinde bulunan Asya Fen Lisesi, Amasya Teknik Lisesi ve Endüstri Meslek Lisesi, Amasya Lisesi, Amasya Alp Tekin Anadolu Lisesi, Amasya Analodu Lisesi, Amasya Anadolu Öğretmen Lisesi, Amasya İmam Hatip Lisesi, Amasya Atatürk Lisesi, Amasya İMKB Anadolu Otelcilik Turizm Meslek ile Amasya Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Malatya Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Tokat Güzel Sanatlar Lisesi, Niğde Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Hatay Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Erzincan Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Diyarbakır Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Lise son sınıfta okuyan öğrencilerden seçilen 213 kız 193 erkek olmak üzere 406 öğrenci oluşturmuştur.

Veri toplama: Araştırmada öğrencilerin duygusal zeka düzeyini belirlemek amacıyla, “Bar-on Duygusal Zeka Ölçeği” Demografik özellikler hakkında bilgi toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlamak amacıyla kişisel bilgi formu oluşturmaktadır. Dr. Reuven Bar-On’un 1997 yılında geliştirdiği duygusal zeka boyutlarını içeren 133 maddelik ölçek kullanılmıştır. Ölçek soruları 5’li liket ölçeğine göre hazırlanmıştır. Ölçek 5 ana boyuttan oluşmaktadır. Bunlar kişisel beceriler, kişiler arası beceriler, stresle başa çıkma, uyumluluk ve genel ruh hali durumudur. Bu ölçek 16 yaş üstündeki kişilere uygundur. Ölçeğin Türkçe uyarlaması Tekin Acar (2001) banka şube müdürleri üzerine yaptığı doktora çalışmasında, Bar-On Duygusal zeka ölçeğinin uyarlamasını yapmıştır. Ölçek 3 İngilizce okutmanı tarafından ayrı ayrı Türkçeye çevrilmiştir. Daha sonra 4. bir kişi tarafından tekrar İngilizceye çevrilmiştir. Sonuçta ölçek 88 maddeye indirilmiştir. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik kat sayısı 92,12 olarak bulunmuştur. Araştırmada kullanılan kişisel formu ise öğrencilerin kişisel özellikleri hakkında bilgi toplamaya yönelik 9 maddeden oluşmaktadır. Bu form hazırlanırken konu ile ilgili uzman görüşüne başvurulmuş ve duygusal zeka düzeyine etkisi olabilecek maddeler geliştirilmiştir.

Araştırmanın türü: Deneysel bir araştırmadır. Bu araştırmada iki ve daha fazla değişken arasındaki ilişkiler belirlenmiştir. Bu deneysel araştırmada Spor Lisesi Müzik Bölümü öğrencileri ile diğer liselerde okuyan öğrencilerin duygusal zeka düzeyleri karşılaştırılmıştır. Duygusal zeka üzerine okul türünün cinsiyet, kardeş sayısının, anne-baba mesleğinin, ailenin aylık gelirinin etkisi araştırılmıştır.

Araştırmanın çözümlenmesi: Araştırmadan elde edilen veriler SPSS (ver:11.5) paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizi için iki yönlü varyans analizi, Tek yönlü varyans analizi, t-testi, Scheffe testi, Levene testi kullanılmıştır. Bağımsız iki gruba ilişkin duygusal zeka puanı karşılaştırılırken bağımsız gruplarda iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi (t-testi), ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırılırken tek yönlü varyans analizi, analiz sonucunda önemlilik kararı verildiğinde, farkın hangi ortalamadan belirlemek amacıyla Scheffe testi kullanılmıştır. İki bağımsız değişkenin bir bağımlı değişken üzerindeki etkisini belirlemek içinde iki yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

10. Müziksel İşitme-Okuma ve Yazma Öz Yeterlilik Ölçeği'nin Geliştirilmesi ve Müzik Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlilik Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi-2014

Evren: Araştırmanın evrenini ülkemizdeki üniversitelerin eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği programlarında 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Örnekleme: Araştırmanın örneklemini İnönü, Cumhuriyet, Harran, Atatürk, 19 Mayıs, Karadeniz Teknik, Gaziosmanpaşa, Yüzüncü Yıl ve Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği programlarında 2012-2013 eğitim-öğretim yılında 3. ve 4. sınıflarda öğrenimine devam eden 212'si kız 155'i erkek olmak üzere 367 öğrenci oluşturmuştur.

Veri toplama: Veri toplama araçları olarak müziksel işitme, okuma ve yazma öz yeterlilik düzeylerinin belirlenmesinde araştırmacı tarafından bu araştırma kapsamında geliştirilen "Müziksel-İşitme, Yazma öz yeterlilik ölçeği" ve bağımsız değişkenler için bilgi toplamak amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Müziksel işitme, okuma ve yazma öz yeterlilik ölçeği 50 maddeden oluşan Liket tipi derecelendirmeli bir ölçektir. Derecelendirmeler 1= Hiçbir zaman, 2=Nadiren, 3=Bazen, 4=Çoğu zaman, 5=Her zaman şeklinde derecelendirilmiştir. Ölçek 2 boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 50 en yüksek puan ise 250 dir. Ölçekten alınan puan arttıkça öz yeterlilik düzeyi yüksek olduğu, puan azaldıkça öz yeterlilik düzeyinin düşük olduğu kabul edilmiştir. Ölçeğin cevaplama süresi yaklaşık 15-20 dakikadır. Araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu kullanılarak öğrencilerin cinsiyet, yaş, sınıf gibi demografik özellikleri belirlenmiştir. Çalışmada 450 öğrenciye uygulama yapılmıştır. Ancak hatalı ve eksik cevap veren 88 öğrenci çalışmadan çıkartılmış geriye kalan 367 öğrencinin verileri elde edilmiştir.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler SPSS (ver.17.0) paket program kullanılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen puanların aritmetik ortalamaları, standart sapmaları, basıklık ve çarpıklık katsayıları hesaplanmıştır. Müziksel-İşitme okuma ve yazma öz yeterlilik ölçeğinin faktör yapısını incelemek için açıklayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Bağımsız guruplarda iki ortalamayı karşılaştırmak için t-testi kullanılmış ve anlamlılık düzeyi 0,05 olarak saptanmıştır.

Araştırmanın türü: Bu araştırma analitik-betimsel bir araştırmadır.

11. Klasik Dönem Ve Postmodern Dönem Besteci Eserlerinin İncelenmesi-2015

Evren: Çalışmada bir evren belirtilmemiştir.

Örnekleme: Çalışmanın örnekleme ise Klasik ve Postmodern dönemde yer alan önemli bestecilerin random (rastgele) tekniği ile seçilmiş eserlerden oluşmaktadır.

Verilerin toplanması: Veriler toplanırken eserler sadece piyano için yazılmış eserlerden belirlenmiş olup klasik dönemde bestecilerin tüm sonat formundaki eserlerin temel yapısı olarak belirtilen Sonat –Allegro olarak adlandırılan ilk bölümler verileri oluşturmaktadır. Bu çalışmada, çalışmaya alınan eserlerin notası İnönü Üniversitesi veri tabanı ile www.imslp.org internet sitesinden elde edilmiştir. Veri toplanırken çalışmada kullanılan eserleri karşılaştırmak için “Biçim Değerlendirme formu“, “Motif Değerlendirme formu“ oluşturulmuştur. Her iki formda 4 alt bölümden oluşmaktadır.

Verilerin analizi: Veriler analiz edilirken esere ilişkin analiz bilgileri SPSS (ver:21.0) paket programına girilmiş, analizler bu program aracılığıyla yapılmıştır.

Araştırmanın türü: Bu çalışmada kaynak tarama ve döküman analizi modeli kullanılarak karşılaştırmalı klasik form analiz metodu kullanılmıştır. Ayrıca çalışma Klasik dönem ve Postmodern eserleri arasındaki bağlantı ve benzerliğe yönelik durum tespiti yapmayı ve Postmodern dönemin özelliklerini belirlemeyi amaçladığından betimsel nitelik taşımaktadır.

12. Müzik Öğretmenlerinin Bireysel Profil Özellikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Malatya İli Örneği)-2015

Evren: Araştırmanın evrenini 2014-2015 eğitim öğretim yılında Malatya ilinde yer alan 158 okulda (Ortaokul-Lise) görev yapan 190 Müzik Öğretmeni oluşturmaktadır.

Örnekleme: Bu araştırmanın örneklemini bu okullardaki tüm öğretmenler üzerinde çalışma yapıldığı için bir örnekleme yöntemi kullanılmamıştır.

Verilerin toplanması: Çalışmada veriler toplanırken ”Müzik Öğretmenleri profil özellikleri formu (MÖPÖF) “öğretmenlik mesleği“, “ÖMTÖ“ formları kullanılmıştır. ÖMTÖ 35 sorudan oluşmuştur ve sorular 5 li Likert ölçeğine göre hazırlanmıştır.

Verilerin analizi: Veriler analiz edilirken MÖPÖF ve ÖMTÖ formundan elde edilen veriler SPSS (VER:21.0) programına yüklenmiş ve verilerin

değerlendirilmesinde, MÖPÖF veriler, frekans, yüzde değerleri ve grafiklerle verilmiştir. ÖMTÖ puanlarını çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanarak normal dağılış gösterip göstermeme duruma göre (Kolmogorov–Smirnow) (K-S) Testi değerleri incelenerek yapılmıştır. Normal dağılışa uyan veriler için parametrik istatistiksel yöntem kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için Cronbach Alpha iç tutarlılık kat sayısı bulunmuştur. Parametrik testlerde t-testi ve ikiden fazla grup karşılaştırmasında tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın türü: Bu araştırma analitik bir araştırma olup değişkenler arasındaki neden sonuç ilişkisini araştırmaktadır.

13. Güzel Sanatlar Lisesi Gitar Ders Kitaplarında Yer Alan Türk Müziği Makamlarının Uygulanabilirliğine İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi-2015

Evren: Araştırmanın evrenini güzel sanatlar liselerinde görev yapan gitar öğretmenleri oluşturmuştur.

Örneklem: Araştırmanın örneklem seçiminde 7 coğrafi bölgenin her birinden en az 3 güzel sanatlar lisesi alınarak oluşturulmuştur.

Verilerin toplanması: Veriler toplanması aşamasında çalışmada öğretmenlerin demografik özellikleri ile birlikte araştırmacı tarafından 28 sorudan oluşan öğretmen görüşme formu ile elde edilmiştir. Öğretmen görüşme formu hazırlanmadan önce araştırmacı tarafından alan tarama yapılmış ve gitar eğitimi veren öğretmenlerle görüşülmüş ve olası gitar eğitimi sorunları tartışılmıştır. Daha sonra araştırmacı elde ettiği bilgilerden ve kendi deneyiminden yararlanarak hazırladığı görüşme formunu, alan uzmanı 3 kişiye inceletmiş ve aldığı eleştiriler doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir. Düzenleme sonucunda (öğretmen görüşme formu) 21 soruya indirgenmiştir. Veri toplama aşaması 20 kasım 2014 ile mart 2015 olarak belirlenmiştir. Araştırma yapılırken görüşmeler araştırmacı tarafından birebir gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın türü: Araştırma tanımlayıcı bir araştırma olup, durum saptama yöntemi kullanılmıştır.

Araştırmanın çözümlenmesi: Araştırma çözümlenirken istatistiksel bir paket program kullanılmamıştır. Öğretmenlerin gitar ders kitaplarında yer alan Türk Müziği makamlarına ilişkin görüşleri kodlanıp kategorilere göre ayrılmıştır. Sonuçlar frekans ve yüzde dağılımları şeklinde belirtilmiştir.

Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans tez çalışmaları

1. İlköğretimde Müzik Öğretmenlerinin Kullandığı Çalgının Öğrencinin Derse İlişkin Tutumuna Etkisi-2013

Evren: Araştırmanın evrenini 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Antalya merkez ilçe olan Kepez'deki Yenimahalle ilköğretim okulu 6. sınıfta öğrenim görmekte olan 94 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmaya alınan öğrencilerin 53 kız 41 erkektir. 6. sınıfa bağlı 3 şube bulunmaktadır.

Örnekleme: Araştırmanın örneklemini, evrendeki bireylerin hepsi örnekleme alındığında bir örnekleme yöntemi kullanılmamıştır.

Veri toplama: Çalışmaya başlamadan önce öğrencilere ön test yapılmıştır. Daha sonra 3 farklı şubedeki öğrencilere öğretmen tarafından farklı enstrümanlar uygulanmıştır. A şubesine elektronik org, B şubesine flüt, C şubesine keman uygulanmıştır. Daha sonra öğrencilere aynı soruları içeren son test uygulanmıştır. Müzik öğretmeni kullandığı çalgının öğrencinin müzik dersine ilişkin tutumuna etkisini araştırmak amacıyla müzik dersi tutum ölçeğinden yararlanmıştır. İlköğretim 2. Kademe 6. ve 7. Sınıf öğrencilerinin müzik dersine ilişkin tutumlarını ölçmek için geliştirilmiş olan bu ölçek (MTÖ) 2011-2012 Eğitim-öğretim yılında Antalya'da bulunan 3 farklı ilköğretim okuluna devam eden 692 öğrenciye uygulanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek için faktör analizi yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için iç tutarlılık kat sayısı (Cronbach alpha) 0,90 olarak bulunmuştur. Ölçek tek boyutta olup 28 madden oluşmaktadır. Ölçekten alınacak en düşük puan 28 en yüksek puan 140 dır. Bu ölçeği kullanmanın amacı derse olumlu ilişkin tutum geliştirme durumunu öğrenci tarafından gerçekleştirilip gerçekleştirmediğinin tespitini yapmaktır.

Araştırmanın türü: Araştırmanın türü deneysel araştırmadır. Bu nedenle veriler müzik dersi tutum ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Bu ölçekte her bir öğrenciye ilişkin puan elde edilmiştir. Araştırma 2012-2013 yılları arasında yapılmıştır.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken çalışmadan elde edilen veriler SPSS istatistiksel paket programına yüklenerek verilerin değerlendirilmesinde varyans analizi, ön test ve son test sonuçlarını karşılaştırmak için eşler arası farkın önemlilik testi kullanılmıştır ve yanılma düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

2. Ortaokul Müzik Derslerinde Müzik Öğretmenlerinin Kullandıkları Harekete Dayalı Öğrenme Etkinlikleri (Tokat İli Örneği) -2015

Evren: Araştırmanın evrenini Tokat ilindeki görev yapan müzik öğretmenleri oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise Tokat merkez ilçesindeki ortaokullarda görev yapan 20 müzik öğretmeni oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin 10'u kadın 10'u erkektir.

Veri toplama yöntemi: Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu hazırlama sürecinde öncelikle; ortaokul müzik ders planında yer alan öğrenme alanları, dinleme, söyleme ve çalma, müziksel algı ve bilgilenme ve müziksel yaratıcılık alanları incelenmiştir. Ardından müzik öğretmenliği lisans programında yer alan harekete dayalı öğrenme etkinlikleri belirlemeye yönelik, günümüz müzik öğretmenliği lisans kapsamında, oyun dans ve müzik dersleri içeriklerinde, ritim oyun hareket ve dans ilişkisi kapsamında yer verilen harekete dayalı öğrenme etkinlikleri araştırılmıştır. Görüşme formunda yer alan sorular dinleme, söyleme ve çalma, müziksel algı ve bilgilenme ve müziksel yaratıcılık öğrenme alanları olmak üzere toplamda 3 boyutta ele alınmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan sorular uzman görüşlerine sunulmuş, görüşler doğrultusunda görüşme formuna son şekli verilmiştir. Görüşme formunun geçerliliği için uzman kanısının yeterli olduğu söylenmiştir.

Araştırmanın türü: Araştırmanın türü nicel araştırma ve nitel araştırma olarak belirlenmiştir. Araştırma 2013- 2014 yılları arasında yapılmıştır.

Verilerin çözümlenmesi (istatistiksel yöntem): Araştırmadan elde edilen bilgiler çözümlenmesine ilişkin; kayıt ve not altına alınan veriler içerik analizi yapılmak için belirli kavramlar ve temalar bir araya getirilerek kodlanmış, tablolara dönüştürülmüş ve yorumlanmıştır. İçerik analizi ağırlıklı olarak yazılı ve görsel verilerin analiz edilmesinde kullanılan bir yöntemdir.

3. Ortaokul Öğrencilerinin Duygu Durumlarına Göre Dinledikleri Müzik Türlerinin İncelenmesi-2015

Araştırmanın evreni: Araştırmanın evrenini 2012-2013 yılında Türkiyedeki ortaokul kademesindeki öğretim gören öğrenciler oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklem seçiminde amaçsal örneklem seçiminde maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Bu yöntem evrende incelenen problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumların belirlenerek çalışmanın bu durumlar üzerinde yapılmasıdır. Bu örnekleme yöntemi kullanılarak Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mardin ili Kocatepe ortaokulu, İç Anadolu Bölgesi Tokat ili, Gaziosmanpaşa ortaokul ve Ege Bölgesi İzmir ili Evrenpaşa öğrencileri (6,7,8 sınıflar) oluşturmaktadır (n:608). Farklı üç bölgenin ve bu bölgelerden birer okulun örnekleme alınmasının temel amacı araştırmanın sınırlılıkları göz önüne alarak farklı sosyo ekonomik gelişmişlik düzeylerine sahip öğrencilere ulaşmak ve maksimum çeşitlilik sağlamaktır. Araştırmada sınırlılıklar yüzünden her kademedede bir okul uygulamaya alınmıştır.

Veri toplama: Veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Anket formu hazırlanırken literatür taraması yapılarak anket soruları hazırlanmış ve uzman görüşüne sunulmuştur. Hazırlanan bu anket formu araştırma evreni ile aynı özelliğe sahip 50 kişilik bir örnekleme grubuna uygulanarak ön uygulaması yapılmıştır. Ön uygulama sonucuna göre sorular tekrar gözden geçirilip son şekli verilmiştir. Ankette kapalı ve açık uçlu sorular birlikte kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümü demografik bilgiler iki bölüm müzik dinleme ve duygu durumlarına ilişkin yaklaşımlardan oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş, sınıf, sosyo-demografik durumları göz önünde bulundurularak müzik türlerine ilişkin seçenekler Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, Arabesk Fantezi Müziği, Türkçe pop-rock, Yabancı pop-rock, Türk rap- hip hop, yabancı rap-hip hop, dini müzik, klasik batı müziği, eğitim müziği, askeri müzik ve protest müzik kapsamında düzenlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin hangi ortamda müzik dinledikleri, duygu durumlarına göre hangi seslendiricileri dinledikleri ve bu seslendiricilerin müzik dinledikten sonra hangi duygu durumlarını en yoğun olarak yaşadıklarına ilişkin görüşleri sorulmuştur.

Araştırmanın türü: Bu araştırma karma desende tasarlanmıştır. Nitel veya nicel yaklaşımların yetersiz kaldığı yada başka bir ifade ile iki yaklaşımın paradigmalarının beraber kullanılmasının daha güçlü bir yapı oluşturduğu söylenmektedir.

Verilerin çözümlenmesi (istatistiksel yöntem): Veriler çözümlenirken ankette elde edilen veriler, SPSS (ver.17.0) paket programına yüklenerek elde edilen veriler frekans ve yüzde değerleri tespit edilerek verilmiştir. Ayrıca excel programı kullanılarak grafikler oluşturulmuştur.

Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans tez çalışmaları

1.1980'den Günümüze Okul Müziği Bestelerinin Motif Gelişimleri Açısından İrdelenmesi-2012

Evren: Araştırmanın evrenini 1980'den günümüze kadar yazılmış müzik eğitimi kitapları oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise bu kitaplardan seçilen 30 şarkı oluşturmaktadır. Seçilen bu 30 parça her 10 yıllık zaman diliminden alınan 10 şarkıdan oluşmaktadır. Bu şarkılar seçilirken olasılıklı örnekleme yönteminden kota örnekleme yöntemi, kotalardan örnekleme seçilirken sistematik örnekleme yöntemi seçilmiştir.

Verilerin toplanması: Araştırma için gerekli veriler okul şarkıları kitaplarından ve daha önce yayınlanmış olan tezler, konuyla ilgili kitaplar makaleler ve internet kaynaklarından elde edilmiştir.

Araştırmanın türü:Veriler tarama modeli ile elde edilmiştir. Bu modellerde önemli olan var olanı değiştirmeden gözlemleyebilmektir. Diğer bir ifade ile tanımlayıcı bir araştırma olup kesitseldir.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken kullanılan paket program belirtilmemiştir. Elde edilen okul şarkıları incelenip bilgisayar ortamına aktarılmış daha sonra elde edilen bulgular doğrultusunda tablolar hazırlanmış, sonuçlar tablolara sunulmuştur.

2.Müzik Bölümlerinde Okutulan Solfej Kitaplarının Motif Özellikleri Açısından Analizi (Cumhuriyet Üniversitesi Örneği)-2012

Evren: Bu çalışmanın evrenini Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD, Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Müzik Bilimleri ABD ve Müzik Teknolojileri ABD Müziksel İşitme Okuma ve yazma derslerinde okutulmakta olan solfej kitapları oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini Des-solfeges- Volume 1A, Des solfages-vol. 2A- Des -solfeges- Volume 1B, Des solfages-vol. 2B, Solfej 1, Solfej 2 ve lise Müzik kitabı (Sınıf 1-2-3) adlı Solfej kitaplarından rastgele seçilmiş solfej parçaları oluşturmaktadır. Ahmet Adnan Saygun ve Halil Bedi Yönetken'in lise müzik kitabı (sınıf 1-2-3-) adlı metonunda sınıf 1 bölümünde bulunan 39 solfej parçası ile sınıf 2

bölümünde bulunan 23 solfej içerisinden toplam 18 solfej incelenmiştir. Muhammer Sun'un solfej 1 kitabında 4 solfej Muhammer Sun'un solfej 2 kitabından 18 solfej Albert Lavignac'ın Des solfages volume 1A kitabından 9 solfej Albert Lavignac'ın Des solfages volume 1B kitabından 9 solfej, Albert Lavignac'ın Des solfages volume 2A kitabından 16 solfej Albert Lavignac'ın Des solfages volume 2B kitabından 16 solfej parçası secilmiştir.

Verilerin toplanması: Veriler Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi ABD ,Cumhuriyet Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik bölümü Müzik bilimleri ABD ve Müzik Teknolojisi ABD Müziksel İşitme Okuma ve Yazma dersleri hocaları ile görüşülerek elde edilmiştir. Belirlenen kitaplar motif gelişimi yönünden incelenerek elde edilen örnekler tablo şeklinde çalışmaya eklenmiştir.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken hiçbir istatistiksel paket program kullanılmamıştır. Müziksel-ışitme, okuma ve yazma derslerinde okutulmakta olan yerli ve yabancı solfej kitapların da yer alan eserler; motifin geliştirilmesi ve motifteki yapısal değişiklikler açısından analiz edilerek yorumlanmıştır.

Araştırmanın türü: Araştırmada tanımlayıcı durum saptama yapılmıştır.

3. Müzik Dersinin Müzik Beğenisine Göre İlköğretim Öğrencileri Üzerindeki Olumlu Olumsuz Etkilerinin Araştırılması-2012

Evren: Bu araştırmanın evrenini Sivas MEB bağlı olarak merkez ilçedeki ilköğretim ikinci kademe öğrencileri (6 -7- 8) öğrencileri oluşturmaktadır.

Örnekleme: Araştırmanın örneklemini Sivas merkezdeki ilköğretim okulların ikinci kademesinde yaklaşık 20.000 öğrenci bulunmaktadır. Bu çalışmada örnekleme seçimine gidilirken, %5 hata payı %99 anlamlılık düzeyinde konuya uygun formül kullanılarak evrenden 660 öğrenci seçilmiştir. Sivas ilindeki okullarda ve merkezde bulunan 5 ilköğretim okulu uygulamaya alınmıştır.

Verilerin toplanması: Verilerin toplanmasında müzik dersinin ilköğretim öğrencilerin üzerindeki etkisini araştırmak için öğrencilere anket uygulanmıştır. Ankette öğrencilere yöneltilen sorular onları dil, din, ırk ve meshep ayrımı gözetmeksizin hazırlanmıştır. Hazırlanan anket soruları daha sağlıklı olabilmesi için başka branştan bir öğretmen tarafından öğrencilere uygulanmıştır.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken PASW Statistics SPSS 18 paket program kullanılmıştır. Programa yüklenen veriler değerlendirilirken sonuçlar yüzde ve frekanslarıyla belirtilmiştir.

Araştırmanın türü: Veri toplama türüne göre anket araştırması ve tanımlayıcı araştırma olup kesitsel araştırmadır.

4. Bingöl ve Sivas Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Öğrencilerinin Öz Geçmişlerinin Müzik Eğitimine Etkisi-2014

Evren: Araştırmanın evrenini Bingöl ve Sivas illerinde bulunan Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini yine bu illerdeki Güzel Sanatlar Lisesindeki Müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

Veri toplama yöntemi: Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerine dinledikleri müzik türlerine ilişkin 12 soru sorularak veriler toplanmıştır. Bu sorular öğrencilerin dinledikleri müzik türlerine ilişkin verileri toplamak için hazırlanmıştır. Öğrenciler soruları cevaplandırırken konu hakkındaki görüşleri yönlendirilmeden kendi bakış açılarıyla düşüncelerini ifade etmeleri sağlanmıştır.

Araştırmanın türü: Veri toplamına göre anket araştırmadır. Tanımlayıcı araştırma ve durum saptama araştırmadır.

Verilerin çözümlenmesi: Verilerin değerlendirmelerinde istatistiksel paket program kullanılmamıştır. Elde edilen sonuçlar grafiklerle ve yüzdelerde belirtilmiştir.

5. Türk Halk Müziği Ezgilerinin Müzik Eğitimi Alanında Müziksel İşitme – Okuma Eğitiminde Kullanılabilirliğine Yönelik Bir Çalışma-2015

Evren: Araştırmanın evrenini TRT repertuarına kayıtlı sözlü ve sözsüz 450 adet halk ezgisi oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise konuya uygunluğu tespit edilerek seçilen ve analizi yapılan 70 adet halk ezgisi oluşturmaktadır.

Verilerin toplanması: Veriler elde edilirken TRT repertuarına kayıtlı bulunan ve ulaşılan 4500 halk ezgisi müzik eğitimi alanında müziksel işitme-okuma eğitiminde ritim-tartım ve aralık öğretimi kapsamına kullanılmak üzere sınıflandırılıp incelenmiş ve sonuçta ritim–tartım ve aralık eğitimde kullanılması uygun görülen 70 halk ezgisi

belirlenmiştir. Bu halk ezgileri ritmik yapı ve ezgisel yapılarına göre incelenmiş ve sınıflandırılmıştır. Her Türkü kendi içerisinde analiz edilmiş, müziksel işitme-okuma, eğitimde ritim/tartım ve aralık öğretiminde kullanılabilirliği düşünülen ezgiler örneklerle gösterilmiştir. Araştırmacı hedeflerini ve analiz edilecek olan birimleri açıkça ortaya koyduktan sonra hedeflere uygun olan ve analiz edilecek olan verilerin (kitap, dergi, ders içeriği, şarkı, ders planı vb.) yerini belirleyerek bunları toplamıştır.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler incelen 70 Türkü içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. İçerik analizinde temel amaç toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizi belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı Sözcüklerin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik yinelenen bir tekniktir.

Araştırmanın türü: Araştırma nitel araştırma ve veri toplama yöntemine görede kayıt araştırmasıdır. Süresi belirtilmemiştir.

6. Geleneksel Halk Müziği Çalgılarından Zurnanın Tarihçesi Eğitsel ve Öğretsel Süreçleri-2015

Evren: Bu Araştırmanın evrenini Anadolu'dan bu gününe kadar gelen tüm nefesli çalgılar oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini ise Erzurum, Kars, Bayburt, Erzincan yöresinde kullanılan halay zurnası oluşturmaktadır.

Verilerin toplanması: Bu araştırmada veriler elde edilirken döküman tarama ve kaynak kişi görüşme yöntemi kullanılarak veri toplanmıştır. Kaynak taraması yapıldıktan sonra elde edilen bilgilerden bilimsel geçerliliği ve geçerliliği uygun olanlar değerlendirilmiş olup kaynak kişi görüşmeleri belirli bir düzene göre yapılmıştır. Kaynak kişi görüşmelerinde görüşme form hazırlanmış ses kayıt cihazı kamera gibi araçlar kullanılmıştır. Görüşmeci olarak zurna çalgısını icra eden devlet sanatçıları akademisyenler ve yerel icracılarla görüşülerek sorular sorulmuş ve fikirleri alınmıştır. Kaynak kişi görüşme formunda zurna çalgısının tarihçesi eğitim öğretim süreçleri ve icrasıyla ilgili konularda bireylerin kendi bakış açılarıyla ifade ettikleri cevaplar kullanılmış ve görüşme formunda 8 tane soru sorulmuştur.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken elde edilen veriler hiçbir istatistiksel paket program kullanılmamıştır. Veriler değerlendirilirken, elde edilen veriler sistematik ve açık bir şekilde belirlenerek açıklamalar ve yorumlar yapılmış, neden-

sonuç ilişkileri incelenerek bir takım sonuçlara ulaşılmıştır.

Araştırmanın türü: Araştırmamızda veriler kayıtlardan ve karşılıklı görüşme yöntemiyle (hazırlanan soru kağıdında) anket yöntemiyle elde edilmiştir. Tanımlayıcı bir araştırma olup, kesitsel bir özellik taşımaktadır.

7. Ülkemizdeki Flüt ve Flüt Eğitimi Alanlarında Yapılan Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi-2015

Evren: Araştırmanın evrenini yüksek öğretim kurumunun veri tabanında yer alan ülkemizde yer alan üniversitelerin ilgili enstitüleri ve ana bilim dallarında yapılan yüksek lisans, sanatta yeterlilik ve doktora tezlerinden oluşan lisans üstü tezler oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemi ülkemizde 1987-2014 yılları arasında flüt alanında yapılan lisans üstü tezleri oluşturmaktadır.

Veri toplama: Veri toplama aracı olarak yüksek öğretim kurulu dökümantasyon merkezinde yer alan flüt alanında yapılmış tezler kullanılarak elde edilmiştir. Veri toplarken 1987-2014 arasındaki flüt ve flüt eğitimiyle doğrudan ilgili olan 81 yüksek lisans sanatta yeterlilik ve doktora tezindeki veriler alınmıştır. Kayıtlarda bulunmayan yada henüz tamamlanmayan tezler çalışma dışı bırakılmıştır.

Araştırmanın türü: Veri toplama yöntemine göre kayıt araştırmaları ve araştırma çeşitlerine göre tanımlayıcı (durum saptama) araştırmasıdır.

Verilerin çözümlenmesi: Araştırmamızdan elde edilen veriler, SPSS (ver:22.0) programına yüklenerek elde edilen veriler, sayı ve yüzdeleriyle belirtilmiş tablo ve grafiklerle sunulmuştur.

8.Güzel Sanatlar Liseleri Batı Müziği Çalgı Toplulukları Dersi Repertuarına Yönelik Soruların İncelenmesi-2015

Evren: Bu çalışmanın evrenini 72 Güzel Sanatlar Lisesi ve 2014-2015 öğretim yılında Güzel Sanatlar Liseleri batı müziği çalgı toplulukları dersini yürütmekte görevli olan görevli olan öğretmenler oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemi farklı bölgelerde rastgele seçim yöntemine göre seçilen Güzel Sanatlar Batı Müziği toplulukları dersini yürütmekte olan 14 müzik öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri toplama: Verilerin toplanmasında sözlü görüşme yöntemi kullanılmıştır. Bunun için bir görüşme formu hazırlanmıştır. Bu form Güzel Sanatlar Liseleri Batı müziği çalgı topluluğu dersini yürütmekte olan öğretmenlere telefon, internet bilgisayar, mail yoluyla uygulanmıştır. Görüşme formunda 6 tane soru bulunmaktadır. Bu sorulara verilen cevaplara göre Güzel Sanatlar lisesi batı müziği çalgı toplulukları dersi repertuarı belirlenmiştir.

Araştırmanın türü: Araştırma tanımlayıcı araştırma olup kesitsel özellik taşımaktadır.

Verilerin çözümlenmesi: Veriler çözümlenirken elde edilen veriler, istatistiksel paket program kullanılmadan değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçlar kullanılarak Güzel Sanatlar liseleri Batı müziği çalgı toplulukları dersinde repertuar bakımında aralarında bir farklılık olup olmadığı araştırılmış ve sonuçlar grafik ve yüzde dağılımları kullanılarak sunulmuştur.

9. Göksel Baktargir Eserlerinin Makam Usul ve Form Yönünden İncelenmesi-2015

Evren: Araştırmanın evrenini Göksel Bayraktargil'in Türk Müsikisine kazandırmış olduğu eserlerle birlikte, bestelerinin yapmış olduğu eserler oluşturmaktadır.

Örneklem: Araştırmanın örneklemini, 72 adedi kendi kitabında yer alan ve 24 adedi de internet kaynakları üzerinde elde edilmiş, toplam 96 adet eser oluşturmaktadır.

Veri toplama: Araştırma için gerekli olan veriler bestecinin kendine ait olan besteleri ile saz eserlerini içinde bulunduran, kitabından ve internet kaynaklarından elde edilmiştir. Ayrıca bestecinin eserleri hakkındaki görüşlerini alabilmek amacı ile bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form telefon görüşmesi yöntemi ile besteciye yöneltilmiş, alınan cevaplar yazıya aktarılmıştır.

Araştırmanın türü: Tanımlayıcı araştırmadır. Veri toplama yöntemine göre de kayıt araştırmasıdır.

Verilerin çözümlenmesi: Kitapların içerisindeki bilgiler, eserler bilgisayar ortamına aktarılmış, elde edilen bulgular doğrultusunda excel programı yardımı ile tablolar hazırlanmış, tablolar frekans ve yüzde değerleriyle ifade edilmiş ve grafik yöntemlerinden daire dilimli halinde gösterilmiştir.

Araştırmanın süresi: Araştırmanın süresi belirtilmemiştir.

10. Yaşayan Aşıklık Geleneğinin Müzik Eğitime Etki ve Katkıları (Sivas İli Örneği)-2016

Evren: Araştırmanın evrenini aşıklar yatağı olarak tanımlanan Sivas ili oluşturmaktadır.

Örneklem: Sivas ilinde yaşayan aşıklık geleneği ve gelenek içerisindeki pratikler-icara biçimleri, geleneğin yaşatıldığı ortamlar, araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Veri toplama: Bu çalışmada veriler döküman incelemesi gözlem ve görüşme gibi çoklu nitel araştırma ve seçkisiz örnekleme teknikleri kullanılarak elde edilmiştir. Önce çalışmaya ilgili olabilecek döküman incelemesi yapılarak ulaşılabilen; yazılı kaynaklar, dergiler, makaleler, tezler, görsel-işitsel kaynaklar taranmıştır. Araştırmanın amacına ulaşılabilmesi için gerekli verileri toplamak üzere 11 aşıkla görüşülmüş, görüşme soruları, sohbet tarzı görüşme tekniği yöntemiyle sorulmuş ve yapılan görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Araştırma kapsamında bir devlet başkanında yer almaktadır. Aşıklarla görüşme süresi minimum 1 maksimum 3 saat sürmüştür. Görüşmeye katılan aşıklar çırakları olan ve çırakları olmayan, mahlasları olan ve mahlasları olmayan aşıklar olarak sınıflandırılmış, görüşme tarihleri ve süreleri belirtilmiştir. Çalışmaya katılan aşıkların izni doğrultusunda ses kaydı alınmıştır.

Verilerin çözümlenmesi (Kullanılan İstatistiksel Yöntem): Bu çalışmada elde edilen veriler değerlendirilirken betimsel yöntem kullanılmıştır. Bu tür yöntemde bir istatistiksel değerlendirme yapılmadan elde edilen bulgular yorumlanır.

Araştırmanın türü: Bu çalışma nitel bir çalışmadır. Ayrıca veri toplama yöntemi olarakta kayıt araştırmasıdır.

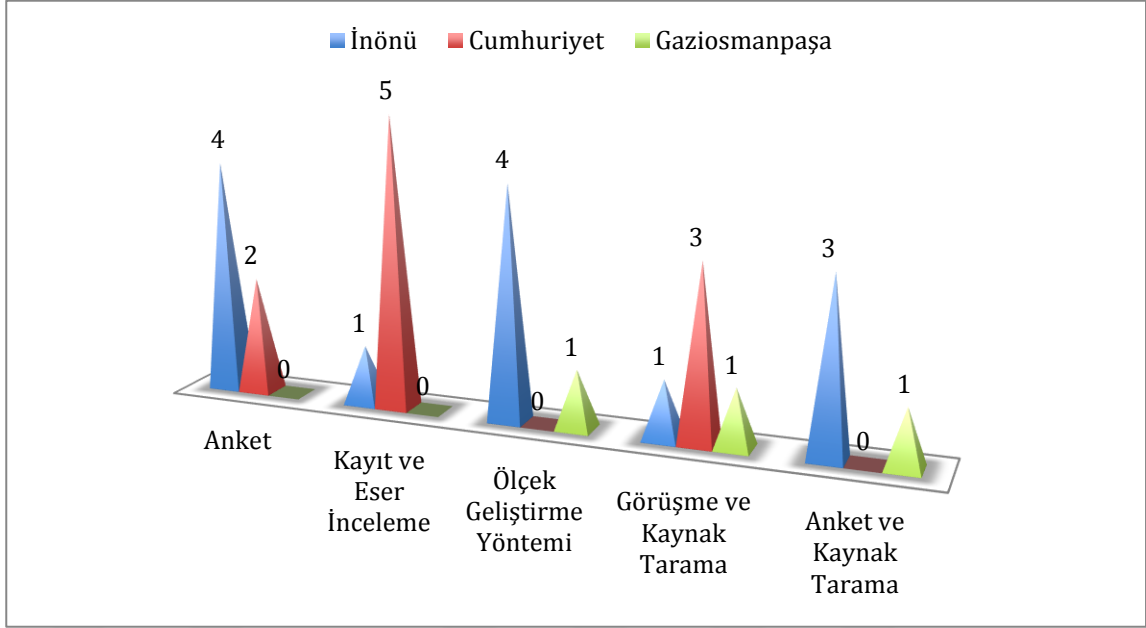
Araştırmanın süresi: Araştırmanın süresi belirtilmemiştir.

4.1.Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 1. Veri Toplama Yöntemine Göre Yüksek Lisans Tezlerinin Dağılımı

Üniversiteler	Veri Toplama Yöntemi	Sayı (n)	Yüzde(%)
İnönü	Anket	4	30.8
	Kayıt ve eser inceleme	1	7.7
	Ölçek geliştirme yöntemi	4	30.8
	Görüşme ve kaynak tarama	1	7.7
	Anket ve kaynak tarama	3	23.1
	Toplam		13
Cumhuriyet	Anket	2	20.0
	Kayıt ve eser inceleme	5	50.0
	Görüşme ve kaynak tarama	3	30.0
	Toplam	10	100.0
Gaziosmanpaşa	Ölçek geliştirme yöntemi	1	33.3
	Görüşme ve kaynak tarama	1	33.3
	Anket ve kaynak tarama	1	33.3
	Toplam	3	100.0

Tablo 1’de görüldüğü üzere İnönü Üniversitesindeki tezleri %30.8’i anket, % 7’si kayıt ve eser inceleme, %30,8’i ölçek geliştirme, % 7,7’si ise görüşme ve kaynak tarama yöntemleriyle; Cumhuriyet üniversitesinde yapılmış olan tezlerin ise %20’si anket, % 50’si kayıt ve eser inceleme, % 30’u görüşme ve kaynak tarama yöntemleriyle, Gaziosmanpaşa Üniversitesinde yapılmış olan tezlerin % 33,3’ü ölçek geliştirme, % 33,3’ü görüşme ve kaynak tarama, %33,3’ü anket ve kaynak tarama yöntemleriyle yürütülmüşlerdir. Kayıt ve eser incelemede Cumhuriyet üniversitesi %50 ile birinci sırada yer alırken, ikinci sırada % 7,7 ile İnönü Üniversitesi gelmektedir. Gaziosmanpaşa Üniversitesinde ise kayıt ve eser inceleme ile ilgili tez bulunmamaktadır.

Grafik 1. Veri toplama yöntemine göre üniversitelerin dağılımı

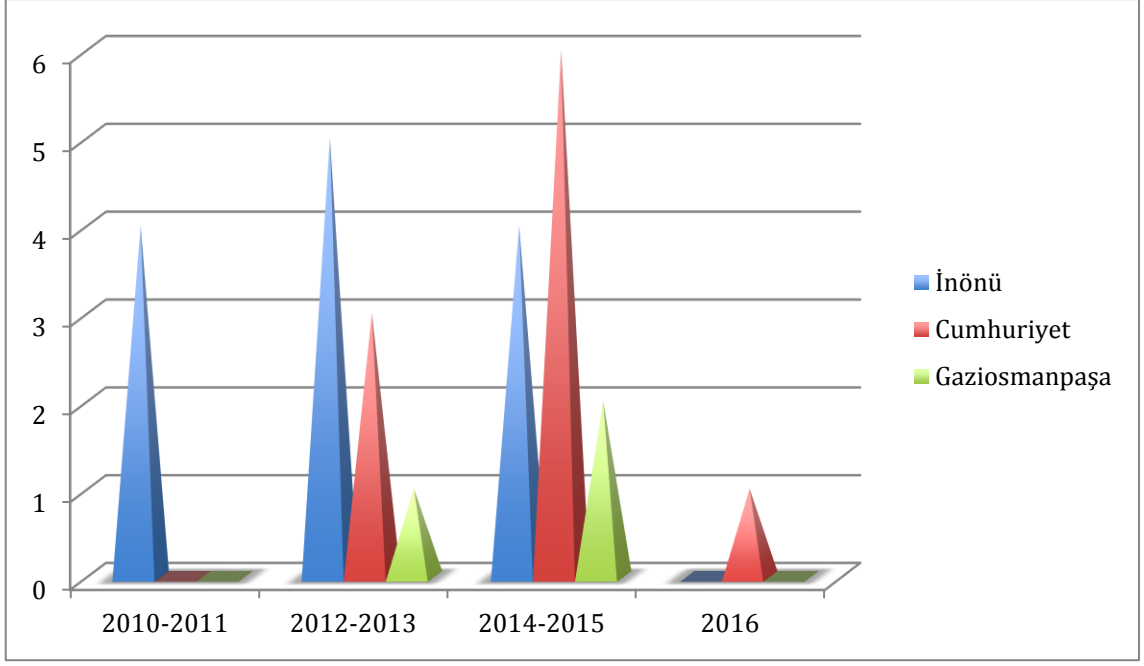
Grafik 1’de Tablo 1’de verilmiş olan değerlerin grafiksel görünümü verilmiştir. Buna göre anket ve ölçek geliştirmede İnönü üniversitesinin birinci sırada yer aldığı belirgin bir özellik olarak göze çarparken Cumhuriyet üniversitesindeki tezlerde hiç ölçek geliştirme kullanılmamış olması dikkate değer bir durum olarak gözlemlenmiştir. Grafikte de görüldüğü gibi diğer bir dikkate değer durum Gaziosmanpaşa Üniversitesinde hiç kayıt ve eser incelemeye yönelik tez bulunmamış olmasıdır. Diğer bir çarpıcı durum ise ölçek geliştirmeye yönelik hiçbir tez yapılmamış olan Cumhuriyet Üniversitesindeki tezlerdir.

4.2.İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 2. Yapılan tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Üniversiteler	Yayın Yılı	Sayı(n)	Yüzde(%)
İnönü	2010-2011	4	30.8
	2012-2013	5	38.5
	2014-2015	4	30.8
	Toplam	13	100.0
Cumhuriyet	2010-2011	0	0
	2012-2013	3	30.0
	2014-2015	6	60.0
	2016-	1	10.0
	Toplam	10	100.0
Gaziosmanpaşa	2012-2013	1	33.3
	2014-2015	2	66.7
	Toplam	3	100.0

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2010 – 2015 yılları arasında yapılan yüksek lisans tezleri sayısında İnönü Üniversitesi toplam 13 teze birinci sırada yer alırken Cumhuriyet üniversitesi, 10 teze ikinci sırada yer almıştır. 2010-2011 yılları arasında İnönü üniversitesinde 4 tez yapılmıştır. 2012-2013 yıllarında İnönü üniversitesinde 5 tez yapılmışken, Gaziosmanpaşa üniversitesinde 1 tez yapılmıştır. 2014-2015 yıllarına gelindiğinde Cumhuriyet 6 teze birinci, İnönü 4 teze ikinci ve Gaziosmanpaşa ise 2 teze son sırada yer almaktadır. 2016 yılında ise Cumhuriyet üniversitesinde 1 tez yapılmıştır.

Grafik 2. Yayın yıllarına göre yüksek lisans tezlerinin dağılımı

Grafik 2’de Tablo 2’de verilmiş olan değerlerin grafiksel görünümü verilmiştir. Buna göre 2010 – 2015 yılları arasında İnönü Üniversitesi toplam 13 tezle birinci sırada yer alırken Cumhuriyet üniversitesi 10 tezle ikinci sırada yer almıştır. Gaziosmanpaşa ise bu yıllar arasında toplam 3 tezle son sırada yer almaktadır.

4.3.Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

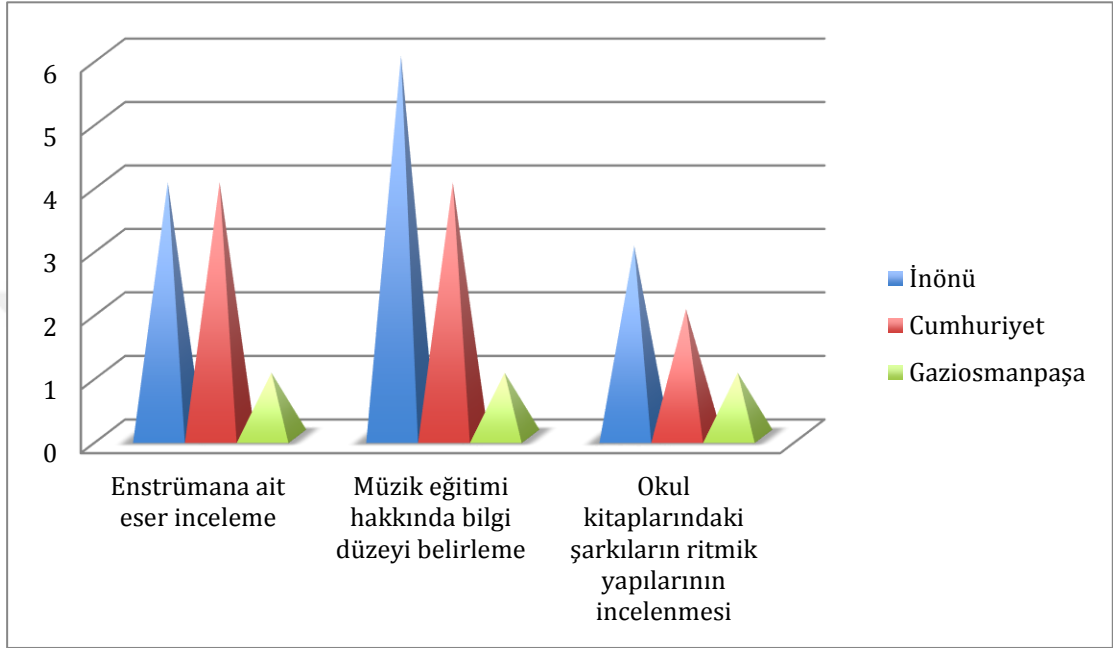
Tablo 3. Araştırılan konulara göre üniversitelere ait yüksek lisans tezlerinin dağılımı

Üniversiteler	Araştırılan Konular	Sayı (n)	Yüzde (sayı)
İnönü	Enstrümana ait eser inceleme	4	30.8
	Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme	6	46.2
	Okul kitaplarındaki şarkıların ritmik yapılarının incelenmesi	3	23.1
	Total	13	100.0
Cumhuriyet	Enstrümana ait eser inceleme	4	40.0
	Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme	4	40.0
	Okul kitaplarındaki şarkıların ritmik yapılarının incelenmesi	2	20.0
	Total	10	100.0
Gaziosmanpaşa	Enstrümana ait eser inceleme	1	33.3
	Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme	1	33.3
	Okul kitaplarındaki şarkıların ritmik yapılarının incelenmesi	1	33.3
	Total	3	100.0

Tablo 3'te görüldüğü üzere İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesinde toplam dörder adet çalgıya ait tez çalışması varken Gaziosmanpaşa Üniversitesinde sadece bir tane çalgı konulu tez mevcuttur. Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme konulu tez çalışmalarında İnönü Üniversitesi toplam 6 teze %54,5'lik oranla

birinci, Cumhuriyet toplam 4 tezle ve %36,4'lük oranla ikinci, Gaziosmanpaşa ise toplamda 1 tezle %9,1'lük bir oranla son sırada yer almıştır.

Okul kitaplarındaki şarkıların ritmik yapılarının incelenmesi konulu tezlere bakıldığında toplamda 3 tezle İnönü ilk sırada, 2 tezle Cumhuriyet ikinci ve bir tezle de Gaziosmanpaşa üçüncü olarak görülür.

Grafik 3. Araştırılan konulara göre yüksek lisans tezlerinin dağılımı

Grafik 3'te Tablo 3'te verilmiş olan değerlerin grafiksel görünümü verilmiştir. Buna göre İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesinde toplam dörder adet çalgıya ait tez çalışması varken Gaziosmanpaşa Üniversitesinde sadece bir tane çalgı konulu tez tespit edilmiştir.

Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme konulu tez çalışmalarında İnönü Üniversitesi toplam 6 tezle birinci, Cumhuriyet toplam 4 tezle ikinci, Gaziosmanpaşa ise toplamda 1 tezle son sırada yer almıştır.

Okul kitaplarındaki şarkıların ritmik yapılarının incelenmesi konulu tezlere bakıldığında toplamda 3 tezle İnönü ilk sırada, 2 tezle Cumhuriyet ikinci ve 1 tezle de Gaziosmanpaşa üçüncü olarak görülür.

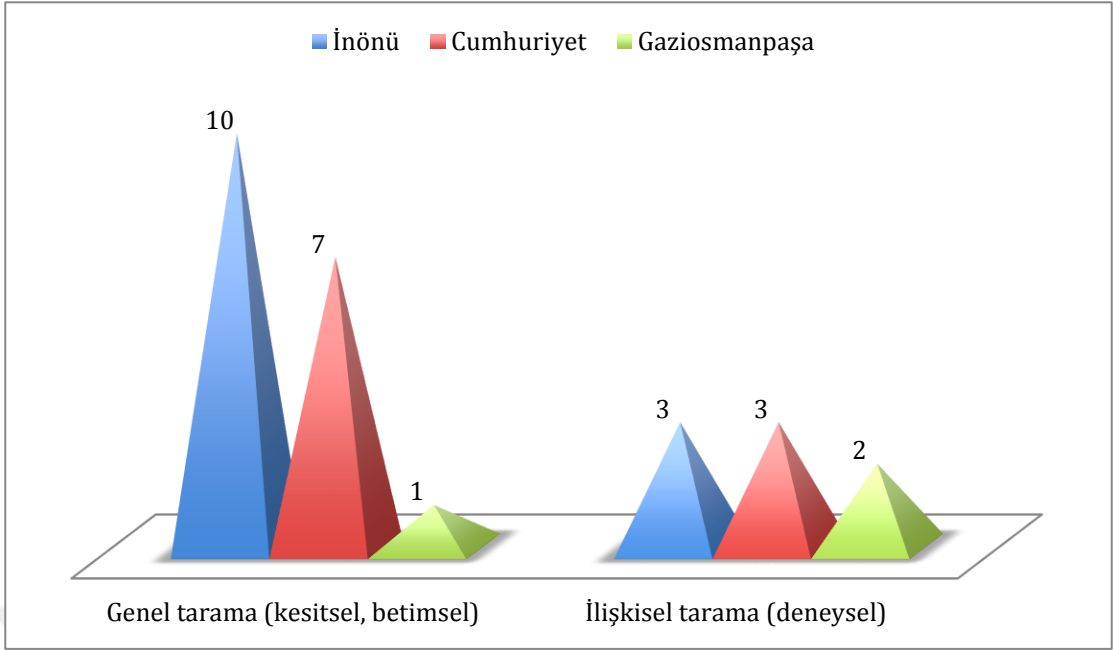
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 4. Araştırma Modeline Göre Üniversitelerde yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Dağılımı

Üniversiteler	Araştırma modeli	Sayı (n)	Yüzde (%)
İnönü	Genel tarama(kesitsel,betimsel)	10	76.9
	İlişkisel tarama(deneysel)	3	23.1
	Toplam	13	100.0
Cumhuriyet	Genel tarama(kesitsel,betimsel)	7	70.0
	İlişkisel tarama(deneysel)	3	30.0
	Toplam	10	100.0
Gaziosmanpaşa	Genel tarama(kesitsel,betimsel)	1	33.3
	İlişkisel tarama(deneysel)	2	66.7
	Toplam	3	100.0

Tablo 4'te genel tarama modelinin en fazla kullanıldığı üniversite İnönü Üniversitesi iken, en az kullanıldığı üniversitenin Gaziosmanpaşa üniversitesi olduğu görülmüştür. Genel tarama (kesitsel, betimsel) modelinde İnönü Üniversitesi 10, Cumhuriyet 7, Gaziosmanpaşa ise sadece 1 tez yapmıştır.

İlişkisel tarama (deneysel) modelin kullanım sıklıkları ise, İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitelerinin 3'er teze ilk sırada yer aldıkları, Gaziosmanpaşa'nın ise 1 tezde kaldığı görülmüştür.

Grafik 4. Araştırma modeline göre tezlerin dağılımı

Grafik 4'te Tablo 4'te verilmiş olan değerlerin grafiksel görünümü verilmiştir. Buna göre genel tarama modelinin en fazla kullanıldığı üniversite İnönü Üniversitesi iken, en az kullanıldığı üniversitenin Gaziosmanpaşa üniversitesi olduğu görülmüştür.

Genel tarama (kesitsel, betimsel) modelinde İnönü Üniversitesi 10, Cumhuriyet 7, Gaziosmanpaşa ise sadece 1 tez yapmış olması dikkat çekicidir.

İlişkisel tarama (deneysel) modelin kullanım sıklıkları ise, İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitelerinin 3'er teze ilk sırada yer aldıkları, Gaziosmanpaşa'nın ise 1 tezde kalmış olması da bir başka dikkat çekici özellik olarak göze çarpar.

BÖLÜM V

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilen bulgular değerlendirilerek, ortaya çıkan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonucunda kullanılan yöntem çeşitliliği bakımından birinci sırada bulunan İnönü Üniversitesindeki tezlerin %30.8'i anket, %7,7'si kayıt ve eser inceleme %30.8'i ölçek geliştirme, %7,7'si ise görüşme ve kaynak tarama yöntemleriyle, Cumhuriyet üniversitesinde yapılmış olan tezlerin ise %20'si anket, %50'si kayıt ve eser inceleme, %30'u görüşme ve kaynak tarama yöntemleriyle, Gaziosmanpaşa Üniversitesinde yapılmış olan tezlerin % 33,3'ü ölçek geliştirme, % 33,3'ü görüşme ve kaynak tarama, %33,3 ü anket ve kaynak tarama yöntemleriyle yürütülmüşlerdir.

Kayıt ve eser incelemede Cumhuriyet üniversitesi %50 ile birinci sırada yer alırken, ikinci sırada % 7,7 ile İnönü Üniversitesi gelmektedir. Gaziosmanpaşa Üniversitesinde ise kayıt ve eser inceleme ile ilgili tez bulunmamaktadır.

Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda, bu çalışmadan elde edilen bilgilerin incelenmesi ve yöntem çeşitliliğinin artırılması yönünde gayret sarfedilmesi önerilebilir.

5.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonucunda yapılan tezlerin yıllara göre dağılımı bakımından İnönü Üniversitesi toplam 13 teze birinci sırada yer alırken Cumhuriyet üniversitesi 10 teze ikinci sırada yer almıştır. 2012-2013 yıllarına gelindiğinde Cumhuriyet 7 teze birinci, İnönü 5 teze ikinci ve Gaziosmanpaşa ise 1 teze son sırada yer almaktadır.

Son olarak 2014–2015 yıllarında yapılan tezler de ise durum, 4 teze İnönü birinci ve 2 teze de Gaziosmanpaşa ikinci sıradadır. 2014–2015 yılında Cumhuriyet Üniversitesinde bitirilen tez bulunmamaktadır.

Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda, bu çalışmadan elde edilen bilgilerin incelenmesi ve yıllara göre tez dağılımının, bir başka deyişle bir yılda tamamlanan tez sayılarının artırılması önerilebilir. Kuşkusuz nicelik artırılırken nitelik de göz ardı edilmemelidir.

Konu çeşitliliğinin arttırılmasının yanısıra ayrıca araştırma türleri de çeşitlendirilmeli ve yabancı dilde kaynakalar daha fazla taranmalıdır. Araştırma türlerinden retrospektif ve prospektif araştırmalara da yer verimelidir.

5.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonucunda yapılan tezlerin konu dağılımı bakımından çeşitliliğinde İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitesinin toplam dörder adet çalgıya ait tez çalışmasıyla çalgı konulu tezlere ağırlık vermiş oldukları görülürken, Gaziosmanpaşa Üniversitesinde sadece bir tane çalgı konulu tez yaptırmış olduğu görülür. Müzik eğitimi hakkında bilgi düzeyi belirleme kriterine göre en yüksek çalışma 6 teze İnönü Üniversitesinde belirlenmişken, Cumhuriyet Üniversitesinde bu kapsamda 4 tez, Gaziosmanpaşa Üniversitesinde ise 1 tez yapılmıştır. Bu sonuçlara göre, her üç üniversitenin konu yönelimi açısından çok da zengin olmadıkları söylenebilir.

Tez konularındaki çeşitliliğin arttırılması yönünde çalışmalar yapılması her üç üniversite için de önerilebilir.

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın sonucunda yapılan tezlerin çoğunda genel tarama modelinin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Bu modeli en fazla kullanan üniversite İnönü Üniversitesi iken, en az kullananın Gaziosmanpaşa üniversitesi olduğu görülmüştür. Genel tarama (kesitsel, betimsel) modelinde İnönü Üniversitesi 10, Cumhuriyet 7, Gaziosmanpaşa ise sadece 1 tez yapmıştır.

İlişkisel tarama (deneysel) modelin kullanım sıklıkları ise, İnönü Üniversitesi ve Cumhuriyet Üniversitelerinin 3'er teze ilk sırada yer aldıkları, Gaziosmanpaşa'nın ise 2 tezde kaldığı görülmüştür.

Tüm bu sonuçlar doğrultusunda kullanılan araştırma modellerinin de zenginleştirilmesi önerilebilir.

KAYNAKLAR

- Angı, Ç. E., 2013. Müzik Kavramı ve Türkiye’de Dinlenen Bazı Müzik Türleri. İdil, 2 (10), s.59-81.
- Annie W. Ward, Bruce W. Hall., 1975. Charles F. Schramm. Evaluation of Published Educational Research: A National Survey. First Published March 1.
- Arıkan, R., 1995. Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma, Tutibay Ltd. Şti., Ankara
- Altunışık, R., Coşkun R., Bayraktaroğlu, S., Yıldırım E., 2010. Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı, Sakarya yayıncılık.
- Barış, Dolunay A, Özata, Ebru., 2009. Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalında Alınan Müzik-Müzik Öğretimi Derslerinin Öğretmenlik Uygulamalarındaki Yansımaları. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Yıl 9, Sayı 18, 27- 42.Bozkaya, İ. 2001. Okul Ortamında Müzik, Özsan Matbaacılık, Bursa.
- Cengiz, Recep., 2011. “Sosyolojik Bir Olgu Olarak Müzik (Tokat Örneği)”. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 4-18.
- Çilden, Ş., 2001. Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme, G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 21, Sayı 1, 1-8.
- Demirel, M., 2008. Eğitim Programları ve Öğretim Alanındaki Bilim Uzmanlığı Tezlerinin İncelenmesi Üzerine Bir Çalışma Hacettepe Üniversitesi Örneği.
- Desmond L. Cook., 1962. The Hawthorne Effect in Educational Research. The Phi Delta Kappan. Vol. 44, No. 3, pp. 116-122.
- Erol, Lütfü. 2001. Neden Klasik Müzik... Klasik Müziğe İlgili Duyanlar İçin Kılavuz Kitap. Ankara: Yurtrenkleri Yayınevi.
- Ertürk, S., 1972. “Eğitimde Program Geliştirme“, Yelken Tepe yayınları, Ankara.
- Fubini, Enrico, 2006. Müzikte Estetik. Ankara: Dost Kitapevi Yayınları.
- Karadağ E., 2010. Eğitim Bilimleri Doktora Tezlerinde Kullanılan Araştırma Modelleri: Nitelik Düzeyleri ve Analitik Hata Tipleri, Educational Administration: Theory and Practice, Vol. 16, Issue 1, pp: 49-71, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Cilt 16, Sayı 1, ss:49-71

- Karakoç, E., 2015. Devlet Üniversitelerinde Okutulmakta Olan Seçmeli Güzel Sanatlar Müzik Dersi Öğretim Süreçlerinin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşlerine Göre Uygulama Durumu. Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Doktora Tezi..
- Karkın, A. M. E, Baş., 2016. Başlangıç Solfej Ve Dikte Öğretiminde Ezgi Kalıpları Modelinin Uygulanması Örneği. İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi. Cilt/Vol. 6 Sayı/No.13: 199-209.
- Mannes, E., (2011). “The Power of Music”, Bono, “Music can change the world because it can change people”, p, 72, Plato, “I would teach children music, physics, philosophy; but most importantly music, for in the patterns of music and all the arts are the keys of learning”, p, xiii, by Walker Publishing Company, Inc., New York, USA.
- Ozdamar K., Odabaş Y., Hoşcan Y., Bir, A.A., 2011. Kırcaali-İftar, G. Ozmen, A., Uzuner, Y. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 601.
- Özer, Y., 1997. Bilim Perspektifinde Müzik. Eylül Yayınları. İzmir.
- Soykan, Ö. N., 2002. Betimleyici-Eleştirel Bir Hazırlık. Cogito, Sayı-30 Kış
- Sun, M., 1969. Türkiye'nin Kültür-Müzik-Tiyatro Sorunları. Kültür Yayınları. Ankara
- Şahin, M., Yıldız, D.G., Duman, R., 2011. Türkiye'deki sosyal bilgiler eğitimi tezleri üzerine bir değerlendirme. Sosyal Bilimler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, 2(2), 96-121.
- Şen, Ü.,S., 2005. Sanat eğitiminde bilimsel araştırma yöntemlerinin kullanılması, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 5(1), 343-360.
- Uçan, A., 1996. İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi. Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.
- Uçan, Ali., 1997. Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları,.
- Yavuzer, H., 1996. Çocuk Psikolojisi. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldırım C., 1966. Eğitimde Araştırma Metotları. Ankara: Akyıldız Matbaası.

Yudkin, J., 2008. Understanding Music (p. 4). Upper Saddle River, NJ:Pearson/Prentice Hall.

İnternet Kaynakları

www.cumhuriyet.edu.tr/egitimbilenst/index.php?e=1&Id=3

<http://ebilen.gop.edu.tr/birimTanitim.aspx?dilId=1&birimlerId=2&menuKod=tanitim>

<https://cms.inonu.edu.tr/tr/cms/egitimbilimleri/icerik/6193>

